

Naročnina
Dnevna izdaja
za kraljevino Jugoslavijo
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 120 Din, za inozemstvo 140 Din

SLOVENE

S fedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ceneoglasov
stolp. peti-vrsta
maloglasni po 50
in 2 D. večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vsilica po 10 Din
Pri večjem q
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen pondeljka in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopis se ne vrača, ne frankirano
pisma se ne sprejemajo - Uredništvo
telefon št. 2030, upravnštvo št. 2992

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajev št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Trbovlje

Ponovno moramo opozoriti na težko in resno situacijo v naših rudarskih revirjih.

20. meseca februarja in marca naši rudarji niso bili polno zaposleni, temveč so praznovali po en dan, včasih tudi po dva dni na teden. Meseca aprila pa so državne železnice dobavo premoga naenkrat ustavile. Pričela so se dolgotrajna pogajanja za sklenitev nove nabavne pogodbe. Ta pogajanja še do danes niso končana. Pretekli bo kmalu že drugi mesec, odkar traja ta spor.

Železnice naročajo v naših rudnikih okrog polovice celotne produkcije. Delo pa počiva v rudnikih še bolj ko na polovico.

V Zagorju, Trbovljah, Rajhenburgu in Kočevju delajo zadnji čas po tri dni na teden. V Hrastniku, kjer ni prostora za deponiranje premoga, bodo napravili rudarji to plačilno periodo po dva šihita.

Rudar, ki napravi dva šihita, bo zaslužil od 70 do 100 Din v polmesečni plačilni periodi. Od tega mu bodo odbili okrog 70 Din za bratovsko skladišnico. Čisti zaslužki v Hrastniku se bodo gibali to plačilno periodo od nekaj par do 30 dinarjev. Le v posameznih slučajih bodo morda nekaj višji. To stanje ne more dalje trajati.

Trboveljska premogokopna družba obljublja sicer, da bo razdelila v tem najtežje prizadetem kraju še ostanek za brezposelne rudarje namenjene podpore. Če pa se bo držala pri tem strogo v mejah vsote, ki jo je v ta namen odobrila, bi prišlo na rudarje tudi od te podpore le nekaj nad 100 Din. Pri tem so vsi prihranki že davno izčrpani in tudi krediti se rudarjem čedalje bolj odrekajo.

Bil bi neodpusten greh, če bi ne storili vsega, da se delo v rudnikih čimprej obnovi, odnosno če bi se ne priskočilo gladojočemu in obupanemu delavstvu na pomoč z zadostnimi denarnimi sredstvi.

Vpričo gornjih dejstev lahko zapišemo, ne da bi pretiravali, da grozi našim rudarjem glad. Tudi če bi šli moški iz revirjev kam dela iskat, — na kmetih bi ga morda še našli, — bi zaslužili komaj toliko, da bi od zaslužka sami živeli. Za žene in otroke bi od nizkega zaslužka ne preostalo nič. Vsi faktorji, ki tu morejo pomagati, so bili na vso resnost situacije od delavske strani ponovno opozorjeni.

Gre pa tudi menda za kompetenčni konflikt. Ne ve se prav, kdo je dolžan napraviti red. Od strani predstavnikov države svetujejo delavcem, naj izsilijo od družbe, da bo ona za delavce skrbela, ker dela družba z milijonskimi dobički, medtem ko spravlja država svoj budget le s težavo v ravnotežje.

Trboveljska družba se pa seveda na eni strani tem nasvetom lahko smeji, ker je izpor moč delavstva že davno zlomil, na drugi strani pa očita državi, češ da je ona delavcem dolžna pomagati, ne pa družba.

Mnenje delavstva pa je, da ne more biti sodnik v tem kompetenčnem konfliktu.

Tudi delavstvo ve, da so v gospodarstvu krize včasih neizogibne. Letos je bila izredno mila zima. Strah pred pomanjkanjem premoga, ki smo ga lani težko občutili, je povzročil, da so si nakopičili vsi za to zimo prevelike zaloge. Sedaj moramo te zaloge nekako izprazniti.

Vse to stoji. Doseči pa bi se dalo to pri nekoliko dobre volje z zmanjšanjem naročil, ki bi se raztegnilo na daljšo dobo. Vkljub temu, da v Hrastniku ni mesta za odlaganje premoga, — mislimo, da bi se pri dobri volji lahko tudi ta obrat vendarle nekoliko bolje zaposlil, kakor je potrebno to za plačevanje prispevkov za bolniško blaginjo. A te dobre volje ni. Imamo v rokah zanimive dokaze, kako se pritiska z določanjem akordnih postavk v Hrastniku sredi krize na delovne mezde, tako da sredi najtežje krize delavstvo ne doseže temeljnih mezd. Že komaj dva zaslužka sta tu, a še ta ne smeta biti normalna, ker je ponudbe za delo dosti in preveč.

Jasno pa je za nas, da se take krize, ki zadenejo na tisoče ljudi, ne smejo smatrati niti za prikladno sredstvo, da se dosežejo nižje cene za premog niti za dobro priliko, da se standard delavčevega življenja še bolj zniža, ampak da so veliko socialno zlo, ki se mora absolutno preprečiti v interesu splošnosti.

Zato je dolžnost vseh merodajnih faktorjev, da vbodoče take krize ne nastanejo. Da bi se vsakoletni izpori in redukcije delavstva nehali, bi bilo potrebno, da bi se v bodoče pogajanja za novo dobavno pogodbo z državo vedno prej vključila, predno poteče stara. Menimo, da bi tak postopek ne bil v škodo države. Zato se naj v novi dobavni pogodbi določi, da se avtomatično za eno leto podaljša, če se tri mesece pred potekom ne odpove!

Anglija se ne navdušuje

za Briandov načrt Evropske unije

Nemška demokracija ga pozdravlja

London, 21. maja. x. Tako konservativno kakor liberalno časopisje se o spomenici gosp. Brianda o federalni ureditvi Evrope izraža skeptično.

Vzroki tega zadržanja so na dlani. Angleže je zbodel oni pasus v Briandovi spomenici, ki govori o tem, da je politično in gospodarsko zedinjenje Evrope odvisno od vprašanja varnosti, ki naj si jo evropske države medseboj pogodbeno zagotovijo. To tolmači liberalni »Manchester Guardian« tako, kakor da bi Francija hotela po ovinku Evropske unije zasigurati sebi svojo sedanjo prevladujočo pozicijo v Evropi. Anglija pa slejkoprej odklanja nadaljnje in večje obveze napram Franciji in katerikoli drugi evropski državi, ker se ne bo pustiti vplesti v nikak eventualni konflikt v Evropi. Liberalni »Daily News« meni, da pomeni Briandov načrt afont proti Ameriški uniji in njeni gospodarski poziciji v Evropi; Anglija pa se je navezala za tako drago ceno na Ameriko, da ne more za kakšno Evropsko unijo gojiti več kot splošne simpatije. Konservativni »Daily Telegraph« opozarja, da Anglija ni toliko evropska kakor svetovna velesila. Čim bolj se britanski dominijoni politično-ustavno osamosvajajo, tem bolj morajo gojiti medsebojno notranjo in gospodarsko solidarnost, tako da Anglija ne more postati član Unije, od katere bi izvenevropske države britanskega imperia bile izključene. Angleški listi menijo tudi, da bi Evropska unija škodovala Društvu narodov, ker bi narodi izgubili svoje zaupanje v to institucijo. Povečala bi le medsebojne rivalitete. Delavsko časopisje pa se o Briandovem načrtu še ne izraža. Gotovo pa je, da g. MacDonald na tako velikopotezno akcijo kakor je Briandova ne bo odklonilno odgovoril, ampak jo bo

najtopleje pozdravil in se radevolje spustil v diskusijo o tem problemu. Saj je ravno on še nedavno v zbornici poudaril, da vlada v Evropi tak histeričen strah in nezaupanje ene države nasproti drugi, da je treba z vsemi silami delati na sporazumu; tudi je MacDonald vedno izjavil pripravljenost angleške vlade, da pomaga pri uresničenju čim večje politične in moralne solidarnosti Evrope. Na drugi strani pa ni dvoma, da Anglija v Evropsko unijo kot član z vsemi obveznostmi, ki bi jih tako članstvo zahtevalo, ne bo vstopila in jo podpisala z ozirom na svoje prevladujoče izvenevropske interese le pogojno brez vsakih obveznosti.

Najbolj odklonilno stališče pa je zavzel napram načrtu Združenih držav Evrope »Journal de Geneve«, kar je seveda popolnoma razumljivo, ker je ta list glasilo krogov Društva narodov. Pravi, da je Evropa tako navezana na ves ostali svet, da je ne gre od njega ločiti. Društvo narodov je one naloge, ki si jih stavlja Evropska unija, reševalo doslej in jih bo tudi v bodoče bolje, nego jih bo mogla ta Unija. Saj so med državami Evrope večje medsebojne rivalitete nego n. pr. med katerikoli evropsko državo in kakšno izvenevropsko. Če Društvo narodov ne more zagurati popolne sigurnosti v Evropi, je temu krivo baš odsodstvo Amerike. Treba je torej ves ostali svet še pritegniti k Društvu narodov, ne mu pa postaviti ob stran še eno Zvezo narodov, kajti, če bomo imeli dve Društvi narodov, bo mir, namesto da bi bil dvakrat trdnješi, dvakrat manj zasiguran.

Kar tiče Ameriko, pišeta »Herald« in »Tribune«, da državni departement v Washingtonu Briandovemu načrtu ne pripisuje nobene važ-

nosti(?) Trgovinski departement izjavlja baje, da načrt Združenih držav Evrope nima nobene gospodarsko solidne podlage. Tudi krogi kongresa baje zadeve ne smatrajo za zadosti tehtne, da bi o njej razpravljali.

Napram tem negativnim glasovom pa je treba s tem večjim poudarkom zabeležiti nepričakovano simpatičen sprejem genialnega načrta g. Brianda v nemških demokratičnih krogih od centra do meščanskih liberalcev in socialdemokratov. Zlasti se opaža pisanje »Frankfurter Zeitung«, ki pravi, da si je Briand s svojim memorandumom pridobil za Evropo nesmrtno zaslug. Na kritike iz Londona in Zeneve je odgovoril, da g. Briand ni predložil nobenega konkretnega predloga, ampak le material za diskusijo, ki bo tem bolj plodovita, s čim večjim zaupanjem se bo inicijativa Francije sprejela. Zato se ne sme takoj zaključiti: »To je nemogoče, kar hoče gospod Briand«, ampak je treba sprejeti načelo in potem stvarno pretesati možnost njegovega uresničenja. Gotovo so Angleži nezaupni napram besedi »varnost«, toda tudi o tem se bo šele diskutiralo; na vsak način je Evropska Unija, ako naj vrši uspešno svojo nalogo, nemogoča brez Anglije. Toda Angleži bodo imeli pri diskusiji polno besedo. Torej: Evropejci, diskutirajte o Evropi! Ne gre a priori trditi, da ne bo šlo, ampak pokazati način, kako bi se dala združena Evropa doseči.

Nacionalistično časopisje, ki vsako tesnejše sodelovanje s Francijo a priori odklanja, seveda v realizacijsko možnost Briandovega načrta ne verjame in meni, da je taka Unija mogoča le, če se spremenijo politično in gospodarsko nemogoče meje Evrope.

Gandi neomajno vztraja na svojih zahtevah

Angleži aretirali predsednika vseindskega kongresa, vse odbornike in gospo Naidu — Težki izgredi se nezmanjšano nadaljujejo

London, 21. maja. n. Bivši predsednik indijskega zakonodajnega zbora Patel je došel v Darasano, da prevzame vodstvo Gandijevih prostovoljcev. Pri današnjem napadu na solne zaloge, ki so jih prostovoljci na vsak način hoteli zavzeti, je prišlo do dveurne bitke s policijo. Prostovoljci so že prodrli do žitnih ovir, ki so zgrajene okoli solnih skladišč. Bilo je aretiranih nad 200 oseb, ranjenih pa je bilo več kot 100 prostovoljcev, med njimi tudi Gandijev sin. V Bombayu je policija danes preiskala glavni stan indijskega narodnega kongresa ter zaplenila več listin in aretirala predsednika vseindskega kongresa dr. Narimana in ostale odbornike, katere bo postavila pred izredno sodišče. Ko je policija v tovornih avtomobilih odpeljala aretirance, je množica s kamenjem napadla policijo, katere je zopet morala rabiti gumijeveke in ranila 10 oseb.

London, 21. maja. n. V Bombayu je večeraj nastal nevaren položaj, ker se je razširila

govorica, da je neki Gandijev prostovoljec podlegel ranam, ki jih je dobil pri napadu na Vadalo. V mestu so zaprli trgovine, mnogo ljudi pa se je zbiralo, da se udeležijo pogreba. Množica se je pomirila šele potem, ko se je objavilo, da je dotični prostovoljec umrl radi neprevidnosti, ker je padel iz vlaka.

London, 21. maja. n. Gandi je v intervjuju v Yerawdi izjavil posebnemu indijske-mu dopisniku »Daily Herald«, da se bo bojeval do konca. Pristihi pasivnega odpora bodo prenapolnili angleške zapore in s tem onemogočili vsakršno upravo v Indiji. Gandi zahteva, da se na londonski konferenci sestavi načrt za ustavo neodvisne Indije, da se odpravi davek na sol, da se prepove točenje alkohola, da se bojkotira inozemsko blago in da se politični obsojenici amnestirajo. Dalje pa pravi Gandi, da naj nadaljnjih 7 točk v njegovem pismu, ki ga je pisal podkralju, prihranijo za nadaljnje razgovore.

Preosnova Mac Donaldove vlade

Mosley odstopil radi nesoglasij v vprašanju brezposelnosti

London, 25. maja. n. Vlada je sprejela večeraj zvečer demisijo sira Oswalda Mosleya. — »Daily News« piše, da se bo sedanji delavski kabinet reorganiziral tako daleč, da se bo lahko govorilo o novem MacDonaldovem kabinetu.

London, 21. maja. n. Izstop Mosleya iz vlade je zelo vznemiril delavsko stranko. Danes je bil v kabinetu razgovor o politiki za odpravo brezposelnosti, ki pa se je odgodil do jutri. Dosedanja politika vlade in posebno ministra Thomasa glede brezposelnosti je z drugimi vzroki vred povzročila, da je odstopil Mosley in da so se poslanci delavske stranke pri zadnjem glasovanju o nezaupnici proti Thomasu odtegnili glasovanju. Jutri se bodo morali poslanci, ki so se odtegnili glasovanju, na seji stranke radi tega zagovarjati. Listi izjavljajo, da je nesoglasje med Mosleyem in Thomasom povzročilo, da je bil potreben odstop enega izmed obeh. Mosley in njegova tovariša Lansbury in Johnston so bili podrejeni ministru za brezposelnost Thomasu. Po inicijativi Mosleya so preko Thomasa predložili nekemu ministrskemu odboru memorandum za pobijanje brezposelnosti, v katerem se predvideva upokojeitev delavcev starih nad 60 let in mobilizacija 250 milijonov

funtov za javna dela, ki pa je bil v odboru pod vodstvom Snowdena in ministra za delo mis. Bonfieldove odklonjen, ker bi pokojnine za delavce preveč obremenjevale fiskus in bi ne bilo mogoče dobiti potrebne vsote 250 milijonov funtov. Zato in pa ker Mosleyev program ni soglašal z načrti Thomasa glede pobijanja brezposelnosti, je Mosley v poslanski zbornici oficijelno naznanil svoj odstop.

London, 21. maja. n. V poslanski zbornici je bil z 282 proti 206 glasovom odklonjen predlog konservativcev, da se odkloni finančni zakon.

London, 21. maja. AA. Ker je angleška vlada dosegla v razpravi o brezposelnosti malenkostno večino 15 glasov, je predsednik vlade MacDonald pozval odsotne laboristične poslance, naj se v prihodnje udeležujejo sej parlamenta in podpisajo vlado, ker bodo sicer izključeni iz stranke. Poziv je sestavljen v obliki ultimata.

London, 21. maja. n. Na današnji popoldanski seji delavske stranke je izjavil Mosley, da namerava na jutrišnji seji stranke predlagati nezaupnico proti vladi. S takim agresivnim nastopom odstopivšega ministra je naenkrat postala akutna kriza, ki je že dolgo tlela v delavski stranki, posebno kar se tiče vprašanja brezposelnosti. Jutrišnja seja stranke predvideva razen tega tudi ponovno razpravo o problemu

Francoski letalci v Zagrebu

Zagreb, 21. maja. z. Ob tridesetih na 11 je danes prišla v Zagreb eskadra francoskih letalcev. Ob njihovem prihodu je na letališču vojaška godba igrala maršeljezo. Poveljnika francoske eskadre majorja Louisa Beaune je pozdravil podpolkovnik Stanko Bračić. Francoskim letalcem je bil prirejen prizginek, nakar so odšli v mesto. Popoldne ob treh so odleteli proti Belgradu, od tam pa poletijo v Atene, Sofijo, Bukarešt in nazaj preko Zagreba v Dijon.

V 24 urah iz Zagreba v Berlin

Zagreb, 21. maja. z. Ob šestih popoldne je odpotoval iz Zagreba v Berlin zagrebški športnik, predsednik hrva. motokluba Edo Funk. Potuje z avtomobilom. Pot 11.000 km bo prevozil v 24 urah. Z njim polujeja mehanik in kontrolor pota. Zvečer ob 9 bo v Gradcu, ob 1 na Dunaju, dopoldne v Pragi, ob 6 zvečer v Berlinu.

Miss Johnson utrujena, a odločna

London, 21. maja. AA. Miss Johnson bo dovršila ostali del poleta v Avstralijo v manjših etapah, ker je trudna od dosedanjega sijajnega poleta. Letalka je prekorčila čas, ki ga je potreboval Hinkler za polet iz Anglije v Avstralijo. Ona upa, da bo lahko nadaljevala polet preko Birme in Atambue v Port Darwin. Pogumno letalko so pristrčno sprejele nizozemske oblasti in ji prožile vso pomoč. Na poti v Surabaja je vodilo njeno letalo nizozemsko poštno letalo. Do Surabaje je preletela miss Johnson 455 milj in je oddaljena 1430 milj od Avstralije.

Viharji in povodnji

Ancona, 21. maja. AA. Po zadnjih vesteh je neurje, ki je divjalo po južni obali Jadranskega morja, zahtevalo 5 človeških žrtev. 20 oseb je bilo ranjenih. Materialna škoda je ogromna. Mnogo ladij se je pogreznilo.

Bukarešta, 21. maja. AA. »Rador« poroča: Vodovje, nastalo o priliki poplavl, polagoma izginja. Iz vseh krajev poročajo, da so poplave ponehale. Škoda se ceni na okoli 100 milijonov lejev. V Bukarešti se je večeraj utrgal oblak ter je padal dež nekoliko ur. V mnogih ulicah predmestja je stala voda zelo visoko. Škoda je naravnost ogromna.

brezposelnosti, pri čemer bo najprž vlada kot odgovor na napade Mosleya obrazložila svoje programne točke.

Dvojna politika

>Le Temps< od 19. maja prinaša pod gornjim naslovom članek na uvodnem mestu, iz katerega v naslednjem podajamo glavne misli.

>Gosp. Briand, to prizna vsakdo, z vne-
mo dela za trajen mir. Italijansko časopisje, ki
ga strogo kontrolira rimska vlada, zagotavlja,
da hoče mir tudi gosp. Mussolini. Težava je
pa v tem, — ako presojamo njegove govore,
— da ga noče na isti način in da njegove
plamteče izjave vzbujajo nekakšno presene-
čenje.

Samo presenečenje, ničesar drugega! Ne
razburjenja in niti ne vznemirjenja! Kajti
mednarodno mnenje se je že privadilo na go-
tovo manifestacije fašističnega temperamen-
ta, in odkar ljudje razmišljajo o izjavah od-
ličnih državnikov, so se polagoma priučili raz-
soditi pravo vrednost besed, ki se največkrat
ne dajo drugače razložiti, kakor da jih je na-
rekoval trenuten zanos. Toda kljub temu je
nek ton in poudarek, ki razodeva duševno raz-
položenje in ki je morda važnejši, kakor pa
besede same, ki so bile izgovorjene. Ton in
poudarek zadnjih govorov gosp. Mussolinija
pa razodeva neko duševno razpoloženje on-
kraj Alp, ki ni veliko obetajoče, — to je treba
vsekakor priznati, — za prijatelje miru. Pred
svetovno katastrofo leta 1914. se je izza on-
kraj Rena ob vsakojakih političnih menah
oglasil cesarski glas, — prav v istem slogu.
Kadarkoli je kaiser naivno mislil, da morejo
vzvišene besede kaj dodati prestižu cesarske
zornosti od notranjih težkoč, pa je prišel go-
voriti o suhem smodniku in nabrušenem me-
ču. Sicer to ni bilo drugega, kakor slabo
čtivo, dodano slabi politični taktiki. Vemo,
kako se je stvar končala. Kaiser je končal kot
njetnik onega vojnega duha, ki ga je sam
ustvarjal in hotel, da se je od besedi prešlo
na dejanja. Rezultat takega početja so bila
štiri leta tragične vojne, milijoni mrličev, go-
ra razvalin, a Nemčija poražena, potisnjena
na kolena in ponižana, — skratka: cesarska
politika Viljema je doživela polom.

Mi prav dobro razumemo, da >duces<, ki
je napravil veliko stvar, ko je rešil Italijo raz-
sula in anarhije takoj po vojni in ki je odkril
mnoge sile, ki so skrite v njej, hoče svoje ro-
jake držati v entuzijizmu, ki je neobhodno
potrben za dovršenje fašistične revolucije.
Toda je mar zato potrebno, da ga sistematično
poziva na boj za cilje, katere bi bilo prav za-
res težko natančno definirati?

Včeraj se je v Lyonu g. André Tardieu,
ministrski predsednik obrnil na stare bojev-
nike, na može, ki so rešili domovino, ki so
>dobili vojno<, kakor bi se reklo še pred de-
setimi leti. In kaj jim je povedal. >Pred nami
je ogromno delo organizacije miru. Ga li bo-
demo mogli izvršiti? Vidite to je tisto vpra-
šanje! Mrtvi so dali vse, naj dajo živi, kar
morejo. Proti silnemu razpadanju in neredu,
proti brezdelnosti, ki je tako v zgornjih kakor
v spodnjih plasteh naroda, je treba dobiti
bitko miru, ki bo časten, ponosen in bratski
mir obenem...< Mar to ne razodeva v toč-
nih besedah in z absolutno jasnostjo najple-
menitejšega stremljenja za narodno in člove-
čansko veličino, a ki je v duhu resnične miro-
ljubnosti.

Govor v Firenzi in govor v Lyonu sta ka-
rakteristična za dvojno duševno razpoloženje,
za dvojen način, in za dvojno metodo. Mi pre-
puščamo evropski javnosti, kakor tudi vesti
italijanskega naroda, da sam presoja, kateri
od obeh je boljši in kateri bolj gotovo vodi
k velikemu cilju, ki ga je treba doseči. Grož-
nje ne morejo vzbuditi drugega prepričanja,
kakor da se kak narod v pomanjkanju upra-
vičenega ponosa in zaupanja samega vase ne
more nasloniti na druge argumente, kakor na
takšne, ki ne odgovarjajo dejstvom. Vse to
dela vtis, da ravna pod vplivom otročjega strah-
u. Kdo vendar v novi Evropi misli na to, da
bi postal z italijanskim narodom kot >z
majhnim narodom<? Kdo sploh gre za tem,
da bi izoliral fašistično Italijo, ko streme ven-
dar vsi za tem, da se kakor močnejše popolno
in trdno pritegne k mednarodnemu sožitju.
Komu pade v glavo, da bi napadel Italijo? V
resnici se sprašujemo, s kakšnim namenom
se slikajo italijanskemu narodu nevarnosti,
ki ga sploh ne ogrožajo. Gosp. Mussolini je iz-
javil, da so besede zelo lepa reč, toda puške
strojnice, ladje, letala in kanoni, da so še
lepše stvari. On oznanja nekaj, tako se zdi,
kar je proti njegovemu lastnemu mirovnemu
idealu. Kajti, nikakor ni res, da bi bila be-
seda pravica prazna beseda, kakor je rekel,
ako ni oprta na silo. Pravica ostane vedno
pravica, ona je največja moralna sila, ki jo
je ustvarila naša civilizacija. Napredek in člo-
veška vest zahtevata, da je sila postavljena v
službo pravice.

Ni s tem služeno ideali miru, ako >Fa-
šistična Italija postavlja alternativo: ali dra-
gočeno prijateljstvo ali zelo trdo sovraštvo.<
Italijansko prijateljstvo nam je davno radi
lepih lastnosti, ki jih ima italijanski narod.
Bila bi slabost ali neodkritost, ako bi ga kdo
iskal le radi strahu pred njegovim >zelo trdim
sovrastvom<. Postavljati na tak način vpraša-
nje, kakor ga stavlja >duces<, se pravi oteže-
vati probleme, ki so med Italijo in ostalimi
državami. Prava sreča je, da se diplomacija
ne poslužuje takega načina govorjenja, kakor
ga ljubijo besedniki, katerim ploskajo faš-
istične množice.

Pred krizo avstrijske vlade

Nameravan odstop trgovskega ministra - Spor radi Heimwehra

Dunaj, 21. maja. n. Dasi je samozavestni
nastop zveznega kancelerja dr. Schobra za tre-
nutek kljub nedeljskim grožnjam Heimwehrov-
skih voditeljev krizo vlade odvrnil, je morda
navzlic temu zelo verjetna vsaj delna kriza av-
strijske vlade, ki se bo omejila samo na en mi-
nistrski resor. >Neuigkeits Weltblatt<, ki je po-
navadi dobro informiran iz vodilnih krogov
krščansko socialne stranke, poroča, da misli
trgovinski minister dr. Heinisch, bivši predse-
dnik republike odeslati, ker se ne strinja z ne-
katerimi določbami pred kratkim sklenjenih tr-
govinskih pogodb, ker njegovo mnenje ne so-
glaša z mnenjem trgovsko politične sekcije zu-
nanjega ministra in ker je zelo vznevoljen radi
trajnih poskusov, da bi se podžupan in ravnatelj
tramvaja v Gradcu dr. Strachella imenoval
za generalnega direktorja avstrijskih državnih
železnic. Navedeni list izjavlja, da se z goto-

vostjo pričakuje, da se bo posrečilo odvrniti dr.
Heinischu od njegovega sklepa.

Dalje pravi list, da je med novim načelni-
kom krščansko socialne stranke podkanceler-
jem Vauginom in voditeljem Heimwehrovcev
dr. Steiglerjem nastal velik konflikt, ker zahteva
podkanceler Vaugin, da se morajo krščansko
socialni heimwehrovski mandatarji brez-
pogojno pokoravati disciplini stranke ter da
morajo svoje cilje in svoje osebnosti podrediti
stranki. To svojo zahtevo je danes nedvoumno
sporočil heimwehrovskim voditeljem in posebno
dr. Steidleju. Dr. Steidle pa je najostreje na-
glašal, da je značaj Heimwehra nadstrankarski
in da ni dovoljeno, strankam dopustiti kakršne-
koli vpliv na vodstvo Heimwehra. Na koncu
dostavlja list, da je upanje, da bo dr. Seipel, ki
se danes vrne iz Budimpešte na Dunaj, v tem
konfliktu nastopil kot posredovalec in stvar
razčistil.

Enoten zakon o zemljišk'h knjigah

Novi zakon bo izhodišče pravilnega obdavljenja prebivalstva

Belgrad, 21. maja. AA. Nj. Vel. kralj je
podpisal zakon o notranji ureditvi, o ustanav-
ljanju in o popraviljanju zemljiških knjig in za-
kon o zemljiških knjigah. S tem je zadosteno
potrebi izenačenja zakonov o zemljiških knjigah.

Zemljiških knjig doslej ni bilo na področju
apelacijskih sodišč v Belgradu in Skoplju in apela-
cijskega sodišča v Podgorici, dočim so v vseh osta-
lih krajih kraljevine Jugoslavije. Čeprav vodijo
zemljiške knjige v teh krajih v glavnem po ena-
kih načelih, je mnogo podrobnosti, ki se v sedanjih
raznovrstnih zemljiških zakonih med soboj raz-
likujejo in ki jih je treba izenačiti s predpisi no-
vih zakonov.

V krajih, kjer še ni zemljiških knjig, slopi
novi zakon o notranji ureditvi, ustanavljanju in po-
praviljanju zemljiških knjig v veljavo že 15. dan po
njegovi razglasitvi v Službenih Novinah. Potrebno
je namreč, da se čimprej osnujejo zemljiške knjige
tam, kjer je že določen katastrski povprečnik. S
tem poslom bo poverjeno osebo, ki bo imelo samo
to delo in ki bo zato razpolagalo s časom, da ga
izvrši. Tam pa, kjer zemljiške knjige že imajo,
stopi novi zakon v veljavo šele šest mesecev
po njegovi razglasitvi. Tu je osebe preobremene-
njeno z drugimi rednimi posli in mora imeti čas,
da zakon prouči in da razmisli o njegovi izvedbi.
Obstoječih zemljiških knjig ne bo moči prilagoditi
novim predpisom takoj, nego postopno.

Dosedaj je lahko en vložek obsegal več zem-
ljknižnih teles (celot). Po novem zakonu sme en
vložek praviloma obsegati samo eno zemljknižno
telo, eno zemljknižno telo pa lahko obsega samo
zemljišča, ki se nahajajo v isti katastrski občini. V
teh primerih se ne bo posegalo v obstoječe vložke,
toda za prilagoditev teh knjig novim predpisom so
predvidene posebne navedbe zakona, tako da ne bo
zasloja v rednem poslovanju. Podobno se bo po-
stopalo glede predpisov o vpisovanju površin,
ki na področju višjih deželnih sodišč v Ljub-
ljani in Splitu niso bile predmet vpisovanja v
zemljknižne knjige, ki pa po novem zakonu
so. Na področju vrhovnega sodišča v Sarajevu osta-
nejo v veljavi neki predpisi tamkaj veljavnega
zemljiškega zakona, ker jih ni mogoče menjati, do-
kler na tem področju oslanejo v veljavi posebni
predpisi o nepremičninah.

Predpisi o popraviljanju zemljiških knjig bodo
pospešili postopek toli potrebnega popraviljanja in
obnavljanja zemljiških knjig tam, kjer so te knjige
tekmo časa postale nezanesljive in neporabne. Ta
posel bodo opravljala okrajna sodišča.

Oba zakona se naslanjata na načela modernega
zakonodavstva na polju zemljknižnega prava. S
tem bosta postala osnova imobilijarnega stvarnega
prava in na podlagi predvidenega vzajemnega so-
delovanja sodišč in finančnih oblastev bosta ta dva
zakona postala izhodišče pravilnega in pravičnega
obdavljevanja.

Belgrajski proces

Incidenti med včerajšnjo razpravo — Kaznovani obtoženci in zagovorniki

Belgrad, 21. maja. m. Današnja razprava je
bila mestoma zelo burna in je prišlo do hujših in-
cidentov, zaradi česar je predsednik kaznovan ne-
katere obtožence, kakor tudi nekatere odvetnike.

Najpreje so bili zaslišani orožniški podporoč-
nik Jovanović in orožniška kaplarna Jelić in Peter
Obradović, ki sta bila povabljeni na zahtevo držav-
nega tožitelja in naj bi potrdila, da je obtoženi Ga-
šparac v zaporu skozi okno kričal razne besede,
zaradi katerih je državni odvetnik proti njemu raz-
širil obtožnico. Vsi trije so to potrdili.

Nato so bile zaslišane tri priče: Brata Vlatić
in Ljubljanski inženjer Gustinčič, ki se nahaja v
zaporu v isti zadevi. Ko je bil zaslišan orožniški
podporočnik Jovanović, so obtoženci vprizorili velik
kraval, posebno se je v tem odlikoval Bernardić.
Zaradi tega je predsednik v sporazumu s tovariši
odredil, da se obtožene Bernardić takoj odvede iz
dvorane. Pri tej priliki je obtožene poskušal fi-
zično napasti organe oblasti, kar je izkvalo velik
nered. V ta nered so se umešali tudi zagovorniki
in nekateri časniki. Zaradi tega je predsednik
prekinil razpravo.

Po zopetni otvoritvi razprave se je javil k
besedi odvetnik dr. Markotić, ki je izjavil: >Gospod
predsednik! Za časa incidenta, ki se je tukaj do-
godil, sem bil miren. Dasiravno nisem delal no-
benih izgovorov, da bi dal povod za to, je ment
dopisnik zagrebških >Novosti< dejal, da sem neresen
zagovornik in odvetnik.<

Predsednik: >Kdo je to rekel?<
Zagovornik: >Dopisnik >Novosti< Stražičić. Ta
Zalitev se nanaša tudi na ostale zagovornike. Kakšni
so bili razlogi za to, ne vem. Mislim, da so >Novo-
sti< prišle v neprimerno in da njihova naklada pada
zaradi njihovega tendencioznega poročanja o tem

procesu, in to mu je morda dalo povod, da me je
nazval neresnega odvetnika. Zahtevam, da se ta
dopisnik odstrani in da v bodoče ne sme več pri-
sostvovati razpravi.<

Predsednik je odredil dva sodnika, da v tej
stvari predvsem ugotovita, ali se je ta spor dogodil
med razpravo ali med odmorom.

Nato so bile zaslišane ostale priče, ki pa, zla-
sti izuz. Gustinčič, niso ničesar slišale, niti niso čule
teh klicev, kakor jih našteva obtožnica. Predsednik
čita izjave raznih prič, kar je zopet trajalo do ene.

Pred prekinitvijo razprave je predsednik raz-
glasil, da je sodišče sklenilo, da obtoženi Bernardić
ne bo smel prisostvovati razpravi niti jutri niti po-
jutrišnjem. V kolikor pa se bo razprava tikala nje-
ga, se mu bo javilo, da se bo mogel zagovarjati.
Glede obtožnih priča in Bana je sodišče skleni-
lo, da se kaznuje, ker sta delala nered, s po-
slem skozi tri dni, in da en teden ne bosta smela
dobivati časopisov.

Glede odvetnikov, ki so sodelovali pri neredu,
je sodišče sklenilo, da se dr. Zanić kaznuje s 500
Din, dr. Grgrić in dr. Markotić pa s 800 Din globe.
To denarno globo morajo plačati v 24 urah, zoper
razsodbo ni nobenega pravnega leka.

Razprava se bo jutri nadaljevala.

Popoldne sta pred sodnikom, ki je bil zato
določen, dala izjave dopisniki Stražičić in odvetnik
Markotić. Ugotovil se je dejanski stan. Predvsem se
je ugotovilo, da se je ta prepri izvršil med odmo-
rom, tekmo katerega je dr. Markotić pristopil k
časniki. Stražičić in dejal: >To javite in objek-
tivno poročajte!< nakar mu je časniki odgovoril,
da so s strani pravika in odvetnika taki medklieci
neresni. Zaradi tega se je odvetnik še bolj razburil.

„Times“ ostro odklanjajo

London, 21. maja. n. Glede zadnjega ve-
likega Mussolinijevega govora v Firenzi iz-
javljajo >Times<, da je njegov govor davno
zastarel. To je govor iz drugega stoletja, ne
pa sedanjega. Mussolinijeva ideja, da so se
drugi narodi zarotili, da bi izolirali Italijo,
se ne strinja s političnimi dejstvi. Zdi se, da
pravo stališče Italije predstavljajo izjave
Grandija, ki je tesno sodeloval z Ducejem in
ki izjavljajo, da je sporazum s Francijo po-
treben. Francosko-italijansko vprašanje pa se
ne more rešiti s sejmiskim kričanjem.

Loucher v Pragi

Praga, 21. maja. n. Loucher je danes dospel
v Prago. Zvečer je njemu na čast priredil dine
zunanji minister dr. Beneš. Loucherjevo poto-
vanje ima svrha, da se informira o gospodar-
skih vprašanjih Srednje Evrope. Jutri ga bo
sprejel Masaryk. Zvečer bo potem dine na
francoskem poslanstvu, jutri zvečer pa potuje
Loucher v Bukarešto, kjer se bo razgovarjal z
romunskimi državniki. Nato se bo odpeljal v
Belgrad, odkoder se bo vrnil v Pariz.

Naročalte „Slovenca“!

Zastopniki grških gospo- dar. ustanov v Ljubljani

Belgrad, 21. maja. u. 30. maja pridejo v
Belgrad številni zastopniki grških gospodar-
skih ustanov in trgovcev. V Belgradu osta-
nejo tri dni: 1., 2. in 3. junija, v Zagrebu 4.
in 5. junija, v Ljubljani in v Sloveniji 6., 7. in
8. junija, v Novem Sadu 9. junija, v Subotici
10. junija, v Leskovcu 11. in v Skoplju 12. ju-
nija. Nato se vrnejo v Grčijo. Z njimi potuje
sedem časnikov iz Soluna in Aten. V Be-
gradu se pripravlja svečan sprejem.

Posojila agrarne banke

Belgrad, 21. maja. m. Upravni odbor pri-
vilegirane Agrarne banke je imel sejo, o ka-
teri je izdal poročilo, da so bila do sedaj od-
brena tale posojila:

5365 dolgoletnih hipotečnih posojil v
znesku 194,697,000 Din, 142 meničnih posojil
v znesku 2,864,800 Din, 933 združnih posojil
za 27,364 zadruharjev v znesku 100,407,436
Din. Štiri združna posojila za produktivne
zadruge v znesku 4 milij., 2 posojili za vodne
zadruge, 4,150,000 Din, 700 agrarnim intere-
sentom v znesku 7,500,000 Din. Skupno
318,619,036 Din. Poleg tega je banka od biv-
šega ravnateljstva za kmetijski kredit pre-
vezla združnih posojil v znesku 122,348,000
Din.

Prisrčno slovo nemške mornarice

Split, 21. maja. z. Nemška vojna flota, ki
se je teden dni mudila v naših vodah, je danes
pustila naše morje. Pred odhodom je bila zbra-
na množica ljudstva, ki je pozdravljala nemške
mornarje. V tem času je eskadrila hidroavijon-
ske vojne mornarice krožila nad splitskim pri-
staniščem. Dve letali sta izvajali smelega akroba-
cije. Brodovje je bilo v vzorni vrsti, ko je za-
puščalo splitsko pristanišče. Spremljali so ga
hidroavijoni in bojni čolni naše vojne morna-
rice. Mornarica je odplula v Španijo.

Proces proti Predavcu

Zagreb, 21. maja. z. Danes se je nadalje-
val proces proti Josipu Predavcu. Predavec je
nadaljeval svoj zagovor glede posameznih točk
obtožnice. Naglasil je, da je skozi 25 let svo-
jega političnega delovanja vedno užival zaupa-
nje in ga uživa še danes. Pravi, da gre ta pro-
ces za tem, da uniči njegovo zaupanje. Zavrača
vse momente osebne krivde ter povdarja, da je
zašla banka v težave radi trenutnega splošnega
položaja. Podrobno razlaga posamezne stavke
obtožbe in dokazuje svojo nedolžnost.

Najdenov - predsednik sobranja

Sofija, 21. maja. n. Ob priliki sestave no-
vega kabineta je ministrski predsednik Ljapčev
objubil radikalni skupini zgovora kot odškod-
nino za mesto poštne ministra, da bodo do-
bili predsedništvo sobranja. Proti tej objavi
pa je nastopil del zgovora in sicer takozvani
sedemdesetletniki, prišasti Ljapčeva, ki so iz-
javili, da Ljapčev nima pravice razpolagati s
predsedništvom sobranja, ker je to pravica
parlamentarne odnosno večine strank. Na to mesto
so hoteli predlagati ministra za javne zgradbe
Vasiljeva. Radi tega nesoglasja v večinski
stranki se je včerajšnja volitev predsednika
sobranja odgodila na danes. Med tem časom pa
sta bili dve seji večinske stranke, na katerih je
Ljapčev izjavil, da bo v zvezi s kandidatu-
ro bivšega prosvetnega ministra Najdenova na
mesto predsednika zahteval zaupnico in če bi
Najdenova kandidatura ne prodrla, da bo po-
dal demisijsko vsega kabineta. Nato je Vasiljev
izjavil, da ne sprejme kandidature. Tako je
bil danes na seji sobranja Najdenov izvoljen za
predsednika s 136 glasovi. Večina opozicije je
razen socialistov glasovala za voditelja demo-
kratov Malinova.

Düsseldorfski morilec odkrit?

Düsseldorf, 21. maja. n. V Düsseldorfu je
včeraj popoldne neki 45 letni moški pregovo-
ril 8 letno deklico, ko se je vračala iz šole,
naj gre z njim na bližnje pokopališče, da bo-
sta trgala rože. Oče je postal nemiren, ker de-
klice ni bilo domov, šel jo je iskat in jo našel
jokajočo pri vходу na pokopališče. Moški je
ušel, slučajno pa ga je oče zvečer še enkrat
seel v mestu in ga dal aretirati. Našli so pri
njem tablico čokolade in nož. Možno je, da je
to dolgo iskani düsseldorfski morilec.

100 rudarjev zasutih

Pitermaritzburg, 21. maja. AA. V premo-
govniku pretnogokopne družbe Dundet se je
pripetila strahovita eksplozija. Zasutih je bilo
50 do 100 rudarjev. Mislijo, da so večinoma
mrtvi.

Vzoren rodoljub

London, 21. maja. n. Neki član japonske
pomorske delegacije je v znak protesta proti
londonskemu mornariškemu dogovoru na po-
tu na Japonsko izvršil harikiri. V desničar-
skih japonskih krogih se je pojavila ostra opo-
zicija proti temu dogovoru, ki ne dovoljuje
Japonski ono brodovje, s katerim bi se mogla
uspešno braniti.

Dunajska vremenska napoved. Različno
oblačno. Verjetnost krajevnih neviht. Nekoli-
ko topleje.

Ali je nemščina na naših srednjih šolah potrebna?

Z današnjim dnem zaključujemo anketo o zgoraj navedenem vprašanju. Predvsem nam je prijetna dolžnost, da se iskreno zahvalimo vsem, ki so pri njej sodelovali. Anketa je našla namreč — kar hvaležno ugotavljamo — v javnosti dosti več odziva, nego smo si ga upali pričakovati. Skoro bi lahko rekli, da slovensko časopisje doslej še ni objavilo ankete, ki bi bila stala po tehtnosti prispevkov tako visoko kakor ta. Naj se nam ta ugotovitev ne zameri: zavedamo se, da tako ugotoven rezultat ni morebiti zasluga uredništva, ampak stvari same, ki je tako važna, da je pritegnila k sodelovanju najboljših mož, ki jim je pri srcu bodočnost mladine in naroda. Kar je napisal A. G. v XI. odgovoru: »Tako govori mož, ki ima poleg občutne duše za čast in ponos naroda tudi jasne poglede za njegove potrebe in koristi«, to je marsikak bravec gotovo opetovano rekel, ko je bral izjave naših vseučiliških profesorjev, gospodarskih krogov, pisateljev, juristov, zastopnikov uradniškega stanu in delavstva o tem vprašanju. Z veseljem smo lahko ugotovili, da je nekaka psihoza, ki nam je neposredno po svetovni vojni kalila jasen pogled v tem oziru, z malimi izjemami že — za nami. Lep napredek naše narodne samozvesti se kaže tudi v tem, da danes v svojem razmerju do drugih narodov in njihovih jezika in kulture že lahko mirno sodimo s stališča svojih lastnih življenjskih potreb in koristi brez čustvenih primesti, ki bi pravilno sodbo kalile. Rodoljubja ne presojamo po tem, koliko kdo ta ali oni tuji jezik ljubi ali odklanja, ampak edino po tem, koliko pomaga z zakladi, ki mu jih nudi proučevanje drugih kultur, dvigati naše lastno duševno in stvarno blagostanje.

Neposredni povod za to anketo nam je dalo tole. Čuli smo, da obstoja namera, da bi se na naših humanističnih gimnazijah nemščina popolnoma odpravila v vseh razredih od prve do osme in zamenjala s francoščino. (Ne gre torej za to, da bi se pouk nemščine samo omejil na višje razrede, kakor so nekateri mislili v svojih odgovorih, ampak za to, da se nemščina na humanističnih gimnazijah sploh popolnoma odpravi, tako da bi se v šoli dijak ne naučil niti nemško brati.) Vprašanje smo pa stavili čisto splošno za vse srednje šole, ker je od splošnega odgovora o potrebi nemščine odvisen tudi odgovor na vprašanje o potrebi nemščine na humanističnih gimnazijah.

In kako se glasi ta odgovor? Ogromna večina odgovorov soglašala je, da nam je znanje nemščine neobhodno potrebno in da naj se poučuje nemščina na vseh srednjih šolah v vseh razredih od prvega do osmega. Ni nam mogoče ponavljati niti vseh najbolj izrazitih izjav v tem oziru; tudi ni potrebno, ker smo prepričani, da si je lepo število bravec shranilo odgovore na to anketo v izrezkih iz našega lista. V najrazličnejših oblikah smo brali misel: »Nemščina nam ni več nevarna, še pa nam je koristna« (Finžgar), utemeljevala se je pa ta misel z mnogih vidikov: s stališča vseučiliškega profesorja slavistike, ki je pravilno ugotovil, da brez znanja nemščine na univerzi ni mogoče na univerzi niti slovenščine (!) študirati (študij naše reformacije in romantike, orientacija v problemih našega prešernoslovja itd. itd. je brez znanja nemščine sploh nemogoča stvar. Težko najdemo za seminar nalogo, kjer bi kandidatu

znanje nemščine ne bilo potrebno« — Ki-drič), dalje s stališča praktičnega jurista, ki opozarja, kako je študij našega prava nemogoč brez proučevanja nemških virov, ki so premnogokrat obenem tudi viri — naših zakonov, in kako v eni največjih odvetniških pisarn vse države potrebuje poleg narodnega jezika predvsem nemščine (dr. Fr. Skaberně) itd. Dvakrat se je pravilno primerjal položaj naše države s položajem Nizozemske, kjer se učijo v šolah jezikov vseh sosedov: Angležev, Francozov in Nemcev (prof. inž. M. Osana in dr. Fr. Skaberně).

Za prednost, ki naj jo ima na naših srednjih šolah francoščina pred nemščino, se je zavzel samo bivši pokrajinski namestnik g. Ivan Hribar. Kdor je prebral njegove Spomine, zlasti II. zvezek, temu bo njegovo stališče psihološko umljivo. Bridkost ječe in konfinacije se ne pozabi preko noči; preveč je bilo trpljenja. Vendar pa boš našel baš pri prebiranju Hribarjevih Spominov (II. zvezek) neko dejstvo, ki te bo navdalo s silnim dvomom, ali je res francoščina pri nas potrebnejša nego nemščina. Hribar se je naučil francoščine šele v — 64. letu svojega življenja, ko je bil med svetovno vojno več mesecev v zaporih ljubljanskega sodišča. 63 let je torej mož, ki je živel sredi živalnega gospodarstva in političnega življenja, izhajal brez francoščine, in tudi v zaporu ga seveda ni prisilila morebiti kaka dejanska potreba, da se je začel baviti s francoščino, ampak storil je to iz političnih simpatij in iz odpora proti trpljenju, ki ga je prestajal. Res so se razmere od leta 1914. do danes zelo spremenile — potrebo francoščine je tudi naša anketa dovolj naglašala, vendar pa ne v toliki meri, da bi se bili vlogi, ki jih je imata pri nas v praktičnem življenju nemščina in francoščina, — zamenjali. Gospod minister Hribar nam pač ne bo zameril, da se kljub spoštovanju pred njegovimi žrtvami, ki so po našem mnenju vir njegovega naziranja, z njegovim stališčem ne moremo strinjati.

Poleg glavne stvari, ki jo je ugotovila naša anketa, se je pa izreklo tudi precej drugih misli, ki zasluži vso pozornost. Ne bomo jih naštevali; opozorimo naj samo na to, da se je ponovno podčrtavala potreba, da se Slovenci začnemo bolj učiti angleščine. (Dr. Fr. Skaberně rabi v odvetniški pisarni izmed vseh tujih jezikov poleg nemščine najbolj angleščino; tudi A. G. daje angleščini prednost pred francoščino; Kelemina naglašala potrebo učenja angleščine.) Vsekako so to važni migljaji naši mladini, naj si vsaj ta ali oni po možnosti razširi svojo kvalifikacijo za borbo v življenju tudi z znanjem angleščine.

In končno: ali bo ta anketa kaj — pomagala? Tega ne vemo; vemo pa eno: da si mora biti vsak narod na jasnem glede svojih resničnih koristi in da jih ne sme izgubiti nikdar iz vida, četudi jih morebiti trenutno ne more uveljaviti v polnem obsegu. Kar je pravilno, zmaga polagoma s svojo lastno imanentno močjo, kajti za tistega, ki misli prav, dela — čas. In tako upamo, da bo čas ugodel tudi izsledkom naše ankete. Bodimo samo pripravljeni, složni in enodušni, da ga ne zamudimo, ko bo prišel!

Zaupamo v uvidenost naše vlade, da ne bo prezrla tehtnosti argumentov, ki so jih navedli predstavniki našega gospodarskega in kulturnega življenja.

Kongres katoliškega ženstva

Rim, 18. maja.

Nedeljo dopoldne so zborovalke posvetile obisku sv. Pavla. Čudovito lepo je bilo, ko je okoli brlečih luči njegovega groba klečalo skoro 400 mladenk, lahko rečemo iz vsega sveta (zastopana je tudi Kitajska in Urugvaj). Orjaškemu svetniku, apostolu narodov, so poleg svojih potreb priporočale zlasti moški svet svoje domovine, ki naj ostane zvest Bogu in Cerkvi kakor Pavel, kljub verigam in preganjanju.

Nemški admiral o naši mornarici

Kakor smo že poročali, je pred dnevi priplul v Split oddelek nemške mornarice, kateremu je splitsko prebivalstvo priredilo zelo svečan sprejem. Admiral Gladisch je sprejel tudi naše častnike in se dalj časa razgovarjal z njimi. Sprejem se je vršil na ladji Königsberg. Admiral je v razgovoru izjavil: »Zelo sem hvaležen vašemu narodu za lep sprejem. Bodite prepričani, da delim vse misli, ki so bile naglašane v vašem časopisju. Dobro je bilo rečeno, da je medsebojno spoznavanje najboljši sredstvo za medsebojno spoštovanje. Verujem tudi, da bo naš obisk v vašem krasnem morju prispeval k temu na korist obeh narodov.« Admiral je dalje izrazil svoje največje zadovoljstvo nad sprejemom s strani naše mornarice naših oblasti in splitskega prebivalstva, ki je okrasilo svoje hiše z zastavami. Nato je omenjal svojo avdijenco pri Nj. V. kraljici Mariji. V četrtturnem razgovoru mi je bilo jasno, zakaj je Nj. V. vaša kraljica tako priljubljena pri našem narodu. S svojim izrednim nastopom in ljubeznivostjo in s svojim duhom je Nj. V. kraljica napravila name zelo globok vtis, ki ga ne bom nikoli pozabil.

Admiral je nadaljeval: »Vaša vojna mornarica, kar poudarjam z vsem zadovoljstvom, je napravila name zelo lep vtis, čeprav ni velika, — tudi naša ni velika. V njej imate močno organizacijo, ki daje najboljše nade za nadaljni razvoj. Na vaših vojnih ladjah sem opazil tako disciplino in tako dobro organizacijo, da more služiti za vzor in je le škoda, da taka organizacija nima za seboj močnejše mornarice, ki bi jo mogla uspešno obvladati. Ljubeznivost in pozornost gospodov častnikov, zlasti pa poveljnika bojnega broda g. Valušnika, je bila tako prišrna, da smo bili globoko ganjeni.«

Admiral se je še v zelo laskavih besedah izrazil o lepoti naše obale, in ko je razgovor prišel na vzorno vedenje in disciplino nemških mornarjev, je admiral izjavil: »To je njihova dolžnost, zakaj oni odgovarjajo na ta način za prišrčno gostoljubje s strani splitskega prebivalstva. Zelo ljubim mi je, da je tako in želim, da bi bil ta vtis trajen.«

Narodna sramota

Fantovski poboj pred mariborskim senatom.

Maribor, 21. maja.

Na zatožni klopi je sedel danes 25 letni zidar Alojzij Ljubec iz Grajene. Obtožuje se, da je ob spopadu fantov dne 15. decembra 1929 v Krcivini pri Vurbergu zabodel z nožem Franca Krepeka ter mu prerezal žilo odvodnico. Franc Krepek je na posledični izkrvavitve umrl. Razen tega se Ljubec tudi obtožuje, da je zabodel z nožem Janeza Brega v desni nadlaket ter levi podlaket. Obtožene je s tem zaskrivil hudodelstvo uboja ter prestopke zoper življenje in telo. Razpravo je vodil sodnik okrožnega sodišča Zemljčič, dr. Lešnik in dr. Kolšek prisodnica. Obtožbo je zastopal državnik dr. Hojnik. Ljubec je bil obsojen na dve leti težke ječe z običajnimi poostitvami ter poravnavo stroškov.

Radioemanueljevo termalno kopališče
DOLENJSKE TOPLECE
(Toplice pri Novem mestu)
so edine in trajno sigurno zdravilno sredstvo pri reumatizmu, nevralgijah, senah, boleznih itd.
— Kopališče naprave so vseskozi neposredno na izvirkih. — Sezona od 1. maja do 30. septembra.
— Zeleniška postaja Straz-Toplice, dolenska železnica. — Zahtevajte prospekte. — Cene znižane, posebno v pred- in po sezoni.

Očarljivo vpliva na poslušalca petje pri maši. V popoldanskem zborovanju so zastopnice dekliških organizacij podale kratka poročila, kako se je pri njih začelo in kako se razširja liturgično gibanje.

V krasnem predavanju je podala gđna Doria Dermalowicz, predsednica ženskih mladinskih organizacij v Poljski, temeljne misli o katoliškem protistvu.

Ob 5 popoldne je bila uradna recepcija pri markizi Patrizi.

Sumljivi agenti in reklama

Srečke, zastopniki, lahek zaslužek

Ljubljana, 21. maja.

Danes je »Slovenec« opozarjal ljudi na neke zastopnike, ki prodajajo po pretiranih cenah razne srečke na obroke, kar ni v skladu z zakonom. Te dni pa se je pripetil v Ljubljani slučaj, ki je temu zelo podoben in ki prav tako kaže, kako izrabljajo pustolovci lahkovernost naših ljudi. Med tistimi nešteti mihi so v skrbah za vsakdanji kruh, jih je precej nasledlo mamljivi reklami o lahkem zaslužku. Ta reklama je pred komaj nekaj dnevi iskala zastopnike za nekaj nov stroj, ki gre prav dobro v promet in objavlja prodajalcem lahek zaslužek. Mlad fant se je prijavil za to zastopstvo. »Šefe« tvrdke je zahteval 360 Din kavcije in mu za ta denar izročil majhen strojček, ki se pritrji na pisalni stroj in baje olajšuje delo. Fant je hodil s tem strojčkom od stranke do stranke, nikjer pa ni mogel prodati niti enega. Obupan se je zatekel k »šefu« nazaj in zahteval od njega vrnitev kavcije. Ta pa mu je dejal, naj zahteva denar direktno od tvrdke v Zagrebu. Fant je strojček poslal v Zagreb, odtam pa so mu ga vrtili. Tvrdka mu je pisala, da strojčka ne sprejme več nazaj, ker ga je fant pravilno kupil, imenovan »šefe« pa ni noben šef, ampak le potnik tvrdke. Ta ima le nalogo, čim več takih strojčkov razpečati v Sloveniji in sicer na kakršenkoli način. Ta potnik si je torej izbral tak način, da išče same nove zastopnike, jemlje od njih kavcije, ki jo potem smatra za kupnino za stroj. Res lepe trgovske manire, s katerimi se bo ljubljansko sodišče kmalu pečalo.

Drug, še bolj zanimiv slučaj, se je pripetil v Ljubljani v začetku tega meseca. Izšel je oglas: »Spretni mladi ljudje, s perfektnim znanjem nemščine, dobe takoj službo.« Res so se prijavili mnogi. Sprejemal jih je dunajski žid in jim podelil le-to službo (kdor jo je maral seveda); morali so hoditi od hiše do hiše in prodajati po parih in na drobno — posamezne parce nogavic. Da, čemu pa je potem žid zahteval znanje nemščine? Zato, da se je mogel on sam, ki ne zna slovensko, ampak le nemško, razgovoriti z ljudmi o prodaji!

V plamenih

Podsreda, 20. maja.

Nikdo ne ve, kako se je pravzaprav zgodilo: iz hiše posestnice Terezije Peničeve v Križah pri Podsredi so udarili ognjeni zublji ter zaobjeli v trenutku hišo od vseh strani. Na mesto požara so takoj prispeli gasilci in sosedje, ki so pomagali pri gašenju. Žalibog ni bilo več mogoče omejiti požara, ki je hišo dočela upepeliti. K sreči ni bilo ob času požara nikogar od domačih v hiši, tako, da ni bilo človeških žrtev.

Nesreče z orožjem

Novo mesto, 21. maja.

Na ženitovanju v vasi Reber je hotel Jože streljati s staro pištolo. Ker pa se ni hotela sprožiti, jo je pričel kar razdirati. Pri tem se je pa pištola sprožila. Strel mu je priletel v levo roko in mu jo znatno poškodoval. Krogle je ostala v roki. V kandijski bolnišnici so mu nudili pomoč.

Novak Alojzij, posestniški sin iz Hinj pri Žužemberku, se je pred kratkim odpravil s puško v gozd streljat kragulje. V gozdu se je spaknil ob kamen in padel, pri tem pa zadell tudi s puško ob kamen, ki se je sprožila. Obstrelil se je v desno koleno in dobil težko poškodbo. Prepeljali so ga v bolnišnico usmiljenih bratov v Kandiji. Njegovo stanje je zelo nevarno.

Janko Mlakar:

S pota v Sveto deželo

5. maja 1930.

I.

Kakor je nedeljski »Slovenec« (4. maja) poročal, se je odpeljala slovenska deputacija v Palestino. »Deputacija« smo, ker nas je bore malo. Pravijo, da nas je trinajst, toda trinajstega do danes še nismo videli. Sicer se ga pa nič ne bojimo, ker nismo praznoverni.

Po številu smo podobni »deputaciji«, drugače pa ne; kajti vso pot bomo sami — plačali. Med potjo sem šele zvedel, da mi je prijatelj Zor poveril vodstvo. No, hvala lepa za tako vodstvo!

Do Postojne je šlo še precej gladko. Tu se je pa zgodila že prva nesreča.

Gospodična Žnideršič, naš »Benjamin«, mi je prišla povedat, da se je gospodu Vetrovniku v sosednjem kupeju razbila steklenica konjaka. »Ves vlak diši po njem.« je rekla in jaz sem ji seveda verjel.

Ko pridem na mesto nesreče, je gospod Vetrovnik stal pred odprtim kovčekom in žalostno gledal na mokra tla, ki so popila namesto njega konjak.

»Kaj ste pa delali?«

»Kaj sem delal? Hotel sem ga skriti pred carinarji, pa mi je steklenica padla iz kovčka. Sicer pa niti ne vem, katera je bila, ali ona z zdravilom, ali ona s konjakom. Aha, konjak je tu, torej so se mi zdravila razbila.«

»Kakšna pa?«

»Taka zoper morsko bolezen; v pelin namočena slivovka.«

»Take slivovke je pa res škoda, posebno, če potem ves vlak diši po konjaku, kakor trdi tale gospodična. Zdi se mi...«

»Oh, saj so tudi zdravila tukaj prekinje me ves vesel gospod Vetrovnik in potegne izpod perila precejšnjo, dobro zamašeno in celo zapečateno steklenico.

»Kaj se vam je pa potem razbilo?« prašam ga ves začuden.

»Nič posebnega. Mislim, da je bila v steklenici le blagoslovljena voda, ki mi jo je najbrž postrežnica vtaknila v kovček.«

»To pa ni lepo,« pravi gospodična Žnideršič, »da cenite slivovko bolj, kakor blagoslovljeno vodo.«

Gospod Vetrovnik je na to opazko odgovoril s prezirljivim molkom. Čisto umevno! Kdo se bo pač prepiral z ljudmi, katerim diši »ves vlak« po konjaku, če se razbije steklenica z — blagoslovljeno vodo.

Do Trsta je bil potem mir.

Ko se pripeljemo na tržaški kolodvor, izložimo vso prtljago na peron in ji dodelimo za varuhinjo mojo sestro, učiteljico v zaslužnem pokoju. Vsi drugi se pa odpravimo v mesto.

Midva s prijateljem Bogovičem sva se kmalu naveličala nedeljsko razpoloženih ulic in se vrnila na kolodvor. Za nama sta jo pribasala tudi gospod Bukovnik in gospodična Žnideršič; ostali so se pa šli pod vodstvom gospoda Lisa krepčat v kolodvorsko restavracijo.

Z združenimi močmi in s pomočjo nekaterih lažjih kosov prtljage smo pravkar samozavestno zasedli potrebne prostore v lepem vozu, ki je bil namenjen naravnost v Rim, ko nam pove sprevednik, da se moramo preseliti daleč naprej v beneške voze. Zdaj je seveda nastal velik direndaj, ki je, kakor običajno, povzročil veliko letanja in — potu, zlasti pri meni.

Tu mi pride, kakor nalašč, nasproti gospod Vetrovnik, ki si je že usta brisal od dobrega obeda in vihtel v roki steklenico refoška, za njim pa ostali jeruzalemski romarji.

»Kje so naši kovčki?«

»Tamle,« pokažem jim na peron onkraj tirov, kjer je gospodična Žnideršič med njimi čepela, kakor kolkla med piščeti.

»Gospod vodja,« začne gospod Vetrovnik pohlevno in važno, »jaz mislim, da so kovčki vaša skrb in...«

»Kaj vi mislite,« prekinem ga rezko, »me

zdaj prav nič ne zanima. Jaz pa mislim, da ostanete tukaj s kovčki vred, če se ne požurite ponje!«

Ko nam je potem prijatelj Bogovič kot nekdanji vojni kurat kazal strelske jarke ob železnici, sem prišel do zaključka, da je pač prijetnejše hoditi sam samecat po gorah s tovorom na hrbtu, kakor voditi romarje in skrbeti za njihove kovčke.

V Benetkah nas je sprejel na kolodvoru zastopnik potovalne družbe »Hamburg-Süd«. Pripravljeni postreščki so nam prepeljali prtljago na beneški tramvaj, »vaporetto« imenovan, in odpeljali smo se po Kanale Grande. Vse palače so bile okrašene z zastavami in preprogami, pa ne nam na čast, pač pa italijanskemu prestolonasledniku, ki se je mudil v Benetkah.

Ko pridemo na »Riva schiavonia«, zagledamo pred seboj velikanski parnik »Monte Olivio«, ki je za tri tedne postal naš dom. V nekaj minutah smo bili že vsi na krovu in takoj potem so nam bile odkazane kabine. Vse se je izvršilo v redu brez vsake zmešnjave.

Vseh potnikov je okrog 1100, zastopani so pa menda do malega vsi evropski narodi. Seveda, največ je Nemcev.

Ladja je opremljena preprosto, nekako kakor za III. razred, brez razkošja, vendar pa okusno in solidno. Vsi krovci in družabni prostori so vsem brez razlike dostopni, vsak se jih lahko poslužuje kakor in kadar mu ugaja. Človeku se zdi, kakor da je nastanjen v kakem solidnem nemškem hotelu druge vrste. Imamo tudi dober orkester, ki nam svira zvečer pozno v noč.

Včetrja so lastni motorni čolni prepeljavali potnike z ladje v Benetke in nazaj noter do polnoči. Pogled s parnika na razsvetljene Benetke in prav tako z brega na »Monte Olivio«, ki je kar plaval v svetlobnem morju neštevilnih žarnic, je bil čarobno lep. Zato je razumljivo, da so bili motorni čolni vedno nabasani.

Po dobro prespani noči smo se ob 7 zjutraj odpeljali iz Benetk. In zdaj plovemo po Jadranskem morju proti Kotskemu zalivu

Nad nami se razpenja modro nebo, krog in krog nas pa se razprostira neizmerna morska gladina. Nikjer ni videti brega; le tuintam zabliška v daljavi kako belo jadro, ki pa prav tako hitro izgine, kakor se je pojavilo. Siroc morje je kakor zapuščena, nalahko nabrazdana ravnina.

Zato je pa na parniku toliko živahnije. Na sprednjem in zadnjem koncu leži na dolgih stilih vse polno potnikov, ki nastavljajo obraze solncu in ga prosijo, naj pobara njih bele obraze z zdravo rjavo barvo. Pa ne vem, če bo kaj iz teh želja, kajti med tem, ko to pišem, se je začelo nekam oblačiti. Morda bo gospod Bogovič, ki ima v svojem načrtu tudi »doživljanje« krepkega viharja, ki bi nas takole malo pogugal, hitreje uslišan. Jaz mu to uslišanje privoščim, toda le na kakem drugem pomorskem potovanju, ko — mene ne bo zraven. Jaz bi namreč rad na vsem potovanju to, kar sem že naprej pošteno plačal, tudi pošteno prebival.

6. maja 1930.

Sinoči se je proti večeru zopet zjasnilo. Zato smo bili precej neprijetno razočarani, ko smo danes zjutraj zagledali z oblaki zastrto nebo. Na morju so se jela kazati »jagnjeta«, toda naš velikani se zanje ni zmenil. Okoli desetih jo je zavil med fori v Kotski zaliv in na sprednjem jamboru je zaplapolala jugoslovanska zastava. Nam Slovincem obojega spola je postalo nekam praznično pri srcu, saj smo zopet dihali zrak domovine. Vsi saloni so se na mah spraznili in vsi krovci so se napolnili s potniki, ki so glasno občudovali in hvalili lepoto zaliva.

Blížili smo se že Kotoru, ko nas je trobenta poklicala h kosilu. To pot smo se neradi odzvali njeni sicer prijetni melodiji, kajti rajši bi bili gledali prekrasne pokrajinske slike, ki so se vedno menjavale.

Po obedu sem hitel na krov, da bi videl, če smo že v Kotoru. Toda moja naglica je bila slabo plačana. Medtem, ko smo obedovali, se je ladja obrnila in zdaj plovemo nazaj iz zaliva proti Krfu.

(Dalje prihodnjič.)

Pogreb Fridtjofa Nansena v Oslu.

Lakota na Kitajskem

Pretresljive slike bede — 10 milijonov ljudi v nevarnosti za življenje

O sedanjih razmerah na Kitajskem je napisal Kitajec Tsai Mvo Šek članek, iz katerega posnemamo sledeče: Če človek v Evropi strada, je premalo kruha, če milijoni ljudi na Kitajskem stradajo, sploh ne jedo, ne riža ne kakke druge kuhane jedi, hranijo se z mehkejšim delom drevesne skorje in s plevelom, ki služi sicer samo živini za krmo. Evropejci si ne morejo predstavljati trpljenja, ki ga morajo prestati Kitajci, kadar je lakota. Izven Kitajske sploh ne vedo, kako pogosto zavlada lakota na Kitajskem. Če bi to vedeli, potem bi svet ne mogel mirno gledati, kako je najmanj dva in morebiti celo deset milijonov ljudi zapisanih smrti za lakoto, ne da bi jim narodi Evrope in Amerike nudili prvo pomoč. Svet namreč misli, da je kitajska lakota samo začasna. Mrtvim se ne more nič več pomagati, živi pa si bodo že sami pomagali. Istega mnenja je bil svet, ko je v jeseni leta 1928 zadonel iz Kitajske klic po pomoči in ko je človeštvo zvedelo, da je mnogo stotisoč Kitajcev umrlo za lakoto in da je

mного milijonov zapisanih gotovi smrti.

Svet je vzel to žalostno dejstvo na znanje. Zvedel je, da kmetje prodajajo svoje dvajsetletne hčerke za 300 do 700 Din tujcem, da si na ta način podaljšajo svoje življenje za par mesecev. Svetu se je gnusilo, ko so pripovedovali, da sestradi

kmetje jedo trupla svojih sorodnikov,

ki so umrli za lakoto. Ali svet ni poslal nobenega denarja za nakup riža, da bi ga razdelili med stradajoče.

Kitajska je velika in lakota ne divja povsod z enako silo. Radi silno slabih žetev zadnjih let je trpela posebno provinca Senci, ki se razteza ob reki Hweiho. Provinca Senci je imela pred par leti nad sedem milijonov prebivalcev, danes živi tam še komaj štiri milijone ljudi. V severnem delu te provincije je obilo rodovitne zemlje in kmetje so jo pridno obdelovali. Če pa zavladala suša ali če vsled silnega deževja reka prestopi bregove in pokrije polja in njive z blatom, ali če kobilice vse požro, je vse delo zastoj. Preteklo leto so kmetje provincije Senci pridelali samo sedmi del tega, kar pridelajo v normalnih letih. Vendar so že prej radi slabih letin in drugih dogodkov prišli skoro ob vse svoje malo premoženje. Sedaj so pojedli vse, kar so imeli. Celo konje so poklali in pojedli, vozove pa požgali. Pri več kakor 30 stopinjah mraza so stradajoči kmetje porabili zadnje poleno za kurjavo. S hiš so vzeli strehe in jih vrgli v peč.

Slabe letine se na svetu smatrajo navadno kot naravne katastrofe, pri katerih je človeštvo dolžno, da pomaga prizadetim. Že pred pol letom je bilo Društvo narodov opozorjeno na nesrečo, ki je medtem zahtevala

dva milijona človeških žrtev.

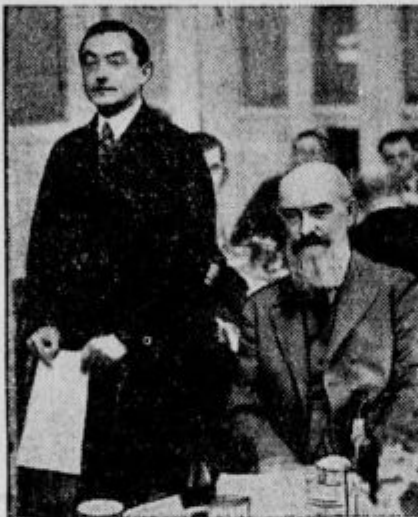
Nadaljnih deset milijonov ljudi pa bo gotovo pomrlo za lakoto, če ne bo pomoči. Društvo narodov ni poseglo vmes. Sestavila se je mednarodna komisija za preiskavo kitajske lakote, ki je predvsem prepotovala provincijo Senci. Dalje na zapad, v Kansu, pa ni prišla. Čeprav tam lakota ravno strašno divja. Ravno poročila te komisije so svetu pokazala bedo, ki vlada na srednjem Kitajskem. Zagotavlja nju kitajske vlade, da je

Kitajska radi lakote pred katastrofo,

pred par meseci niso verjeli, ampak dejstva, ki jih je sedaj ugotovila mednarodna komisija, so veliko strašnejša kakor trditve kitajske vlade. Preiskava je končana in človeštvo bi moralo sedaj pomagati. Vendar pa ne pomaga in se sklicuje na mnenje mednarodne komisije. Ta je ugotovila, da so kmetje v svoji bedi porabili vsa prevozna sredstva, tako da ni mogoče spraviti v notranost provincije Senci nobenih živil in nobenega kuriva. To je res, vendar pa to ne sme biti vzrok za to,

da bi v prihodnjih mesecih več milijonov ljudi obsodili na smrt za lakoto. So to zelo delavni ljudje, ki so brez lastne krivde zašli v bedo. Treba bi jim bilo dati ne samo žita, ampak tudi prevozna sredstva. Sedanje pomožne organizacije nikakor ne zadostujejo.

Kitajski vladi očitajo, da izdaja denar za državljansko vojno, namesto da bi kupila živila za stradajoče provincije. Kdo pa more vladi očitati, če izdaja denar, da bi napravila mir in red. Na bojih med generali pa, ki že

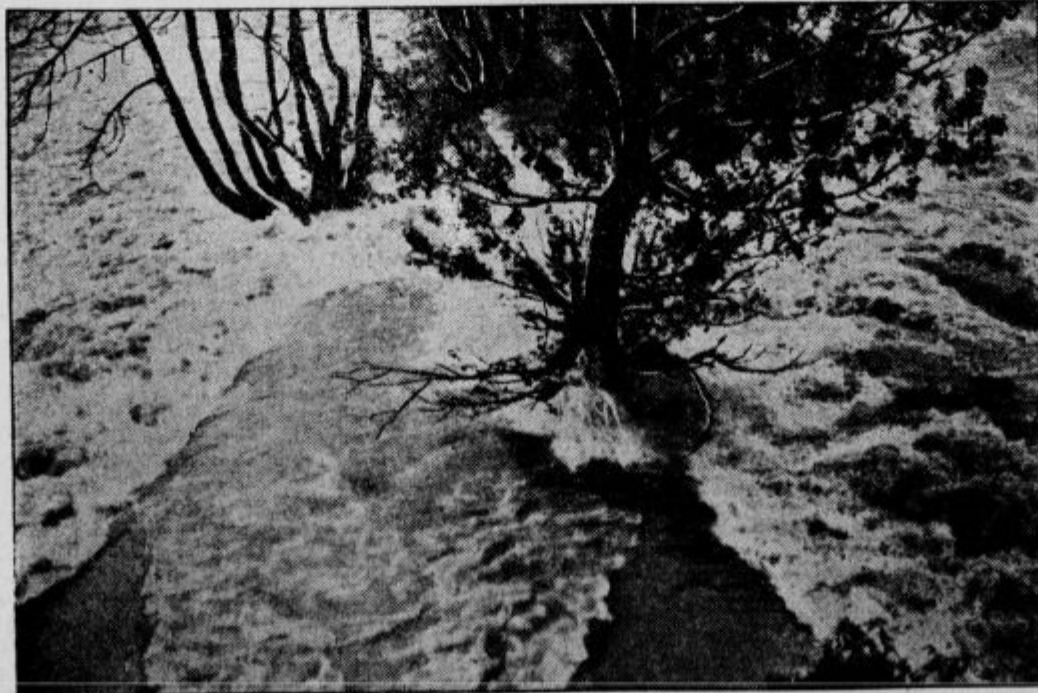
Pan-evropski kongres v Berlinu. Na levi: Grof Coudenhove-Kalergi govori o Briandovi spomenici za evropske združene države. Na desni: Pogled na poslušalce med govorom. Spredaj Thomas Mann in soproga grofa Coudenhove Ida Roland. Za njo na desni bivši jugoslov. zun. minister dr. Ninčič. V tretji vrsti desno: Prejšnji francoski gospodarski minister Loucher.

toliko let divjajo na Kitajskem, pa tuji narodi niso nedolžni. Podpirajo vse bojujoče se stranke, ker upajo, da bodo v raztrgani Kitajski več zaslužili kakor pa v enotni državi. In sedaj očitajo Kitajcem, da potrebujejo denar za likvidacijo državljanske vojne. To je krivično in nespametno. Če bi vlada v Nankingu odpustila svoje vojake, bi sploh ne mogla več vladati. Bi se že kak general polastil oblasti in stara igra bi se pričela znova. Glede državljanske vojne je kitajska vlada prav tako nedolžna kakor glede suše, povodnji ali kobilice.

Evropski in ameriški narodi žele, da bi jim Kitajci odkupili kolikor mogoče veliko industrijskih izdelkov. Da bo pa to mogoče, morajo najprej kitajsko ljudstvo ohraniti pri življenju in mu celo pomagati, da bo več zaslužilo kakor doslej.

— PEGE —

odstrani tako! in brez sledu „Crème Orizol“
dobiva se v lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Zalo-
ga: Cosmochemia, Zagreb, Smičiklasova 23. Telefon 49-09

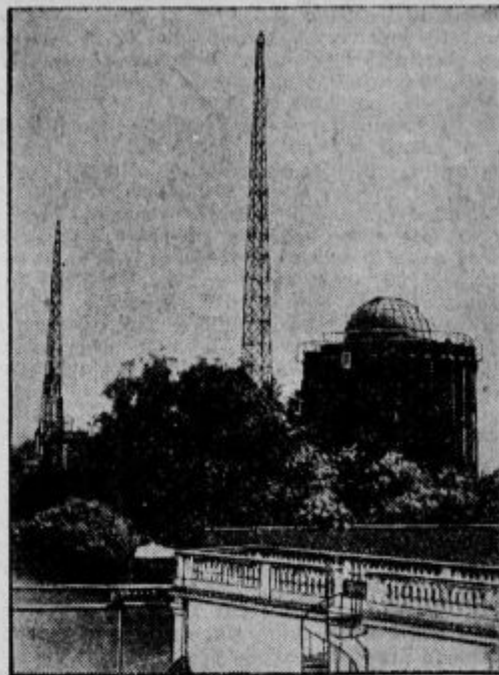
Poplave na Bavarskem so povzročile ogromno škodo. Na sliki vidimo dolino reke Isar, ki je popolnoma poplavila vso dolino.

Odločen škof

Pregnani škof v Valenciji, Montes de Oca, je poziv venezuelske vlade, naj se vrne v svojo škofijo, zavrnil. Izjavil je, da bo ostal v Trinidadu, dokler ne bo vlada preklicala vseh omejitev, ki so v zvezi s tem pozivom. Med drugim zahteva vlada, naj škof preklicuje svoj ugovor proti poroki neke visoke osebnosti. Po poročilu lista »Pais« je šlo za škandalozno poroko neke visoko stoječe osebnosti, ki je zbudila splošno pozornost. Dotična oseba je bila že poročena in ločena. Škof je vso zadevo obravnaval v časopisju, ostro napadel poročenco in branil zakrament sv. zakona. Bil je tožen in sodišče ga je pozvalo, naj odstopi. Seveda škof tega ni hotel storiti. Izjavil je, da ga je postavila sv. stolica in da mu nobena posvetna oblast ne more vzeti škofije. Ko je zapustil sodišče, so ga prisilili, da je stopil v avtomobil, ki ga je odpeljal v pristanišče, kjer so ga vkrcali na ladjo, ki ga je prepepeljala v Trinidad. Niti toliko časa mu niso pustili, da bi stopil v zvezo s svojimi prijatelji in znanci.

Kardinal Bourne v anglikanski cerkvi

Prvič v svojem življenju, morebiti sploh prvič v zgodovini katoliške cerkve na Angliškem, je angleški prelat, kardinal Bourne, prisostvoval uradni prireditvi v neki protestantski cerkvi. Povod je dala predstava zgodovinske drame »The acts of Rahere«, čije donos je bil namenjen za obnovitvena dela bolnišnice sv. Jerneja. Ta bolnišnica je bila prvotno katoliška in izvira iz 12. stoletja. Rahere je bil dvorni norec Henrika I. Pozneje je postal menih in je kupil veliko zemljišče, na katerem je sezidal bolnišnico sv. Jerneja. Bolnišnico, ki je ena največjih v Londonu, je zaplenil Henrik VIII.

Radio-postaja v Vatikanu.

Neko veliko skladišče je ciklon popolnoma demoliral. Ruševine je veter nanesel na bližnjo železniško progo, tako da je bil promet prekinjen. — V okolici Lake City (Minnesota) je tornado prevrnil neki avtomobil. Dvema ženskama se je posrečilo skočiti pravočasno iz avtomobila, dočim je ostala dva potnika in nekega otroka tornado skupno z avtomobilom vrgel v reko, kjer so utonili. — V južni Minnesoti je ciklon napravil škode preko 20 tisoč funtov šterlingov. — V Kansasu in Misouriju je bil pet človeških žrtev strašnega viharja. Štiri osebe so poginile tudi v Narbonneu. Med temi so neka ženska, njena 17-letna hčerka, neki 45-letni moški in desetletno dete. Izpod ruševin so izvlekli dalje tudi mnogo

Strahote tornada

O strašnem tornadu, ki je nedavno besnel v Združenih državah in o katerem smo že poročali, smo dobili še naslednja poročila: Tornado je divjal v devetih srednjih in zapadnih državah USA in razrušil mnogo hiš ter povzročil smrt 20 ljudi. Škode je napravil za več milijonov dolarjev. V okrožju Tekamah (Nebraska) so umrle štiri osebe, mnogo pa jih je lažje ranjenih. Med ponesrečenimi je tudi dete, ki je umrlo med tem, ko ga je mati držala v naročju. Nad njima se je porušila streha, ubila dete, mater pa težko ranila. Omrežje električne razsvetljave je popolnoma porušeno, tako da so morali zdravniki in pomožne čete delati ves čas v temi. V Nebraski sta porušeni mesti Jackson in Homer. Tu je materijalna škoda ogromna, človeških žrtev pa ni. V Westboyu (Wisconsin) se je neki devetletni deček hotel, bežeč po ulici, rešiti pred viharjem, toda ta ga je s tako silo treščil v neko steno, da je ostal na mestu mrtev. V Main Streetu so skoro vse trgovice porušene.

ranjencev. — V Kiocapou je neki kmet umrl pod ruševinami svojega lastnega doma. Njegova žena in trije otroci so težko ranjeni. V okolici Valley Fallsa je neka farma tudi popolnoma porušena. V hiši je bilo pet ljudi, ki pa so se pravočasno rešili.

Pred sodiščem.

Sodnik: »Obtoženec, vi ste tožitelju pripeljali krepko zausnico?«
Obtoženec: »Ni res, gospod sodnik!«
Tožitelj: »On laže, gospod sodnik!«
Obtoženec: »Tiho, če ne dobiš še eno!«

Radio

Programi Radio-Ljubljana:

Četrtek, 22. maja: 12.30 Reproducira glasba. 13.00 Glasovna napoved, borza, reproducirana glasba. 13.30 Iz današnjih dnevnikov. 17.30 Koncert Radio-orkestra. 18.30 Dr. Lavrič: Iz finančnega gospodarstva. 19.00 Dr. Mirko Rupel: Srbohrvaščina. 19.30 Dr. Veber: Življenje sv. Avgušina (ob 1500 letnici). 20.00 Koncertni večer. Sodelujejo Orkestralno društvo Glasbene Matice ljubljanske (dirigent L. M. Škerjanc), frančiškanski cerkveni zbor (povodja p. H. Sattner) ter baritonist kr. opere v Ljubljani g. Robert Primožič. 22.00 Glasovna napoved in poročila. 22.15 Koncert Radio-orkestra.

Petek, 23. maja: 12.30 Reproducira glasba. 13.00 Glasovna napoved, borza, reproducirana glasba. 13.30 Iz današnjih dnevnikov. 17.30 Koncert radio-orkestra. 18.30 Dr. Lojze Campa: Uvod v novi kazenski zakonik. 19.00 O ameriški ženi predava g. Lovsetova. 19.30 Dr. Stanko Leben: Italijanska. 20.00 Koncert radio-orkestra. 22.00 Glasovna napoved in poročila.

Drugi programi:

Petek, 23. maja.

Belgrad: 18.00 Koncert tamburaškega orkestra — 20.00 Koncert akadem. okteta »Obilje« — 21.00 Sonatni večer — 21.15 Večerni koncert radio-kvarteta. Wagnerjeva ura. — Budapest: 17.30 Koncert vojaške godbe — 18.50 Koncert ciganskega orkestra — 19.30 »Turandot«, opera — 22.45 Koncert vojaške godbe. — Dunaj: 17.00 Koncert iz del avstrijskih komponistov 20.00 Rezervirano za prenos, nato večerni koncert. — Milan: 19.15 Večerni koncert — 20.30 Veliki simfonični koncert, nato zabavna glasba. — Praga: 20.00 Zborni koncert — 21.00 Koncert operne glasbe. — Langenberg: 20.00 Večerni koncert, nato ples, glasba. — Rim: 21.02 »Čikaška princesa«, opereta. — Berlin: 19.30 Zabavni koncert — 21.00 Recitacije. — Katowice: 20.15 Simfonični koncert iz Varšave. — Toulouse: 19.40 Koncert solistov — 20.15 Koncert orkestra — 21.00 Večerni koncert. — Moravska Ostrava: 20.00 Violinski koncert — 20.30 Orkestralni koncert — 21.00 Koncert operne glasbe.

Pokojsniški zavod v letu 1929

Iz poslovnega poročila zavoda za preteklo leto posnemamo, da je število zavarovancev naraslo od 8403 na 9004. Največ zavarovancev odpade na dravsko banovino, in sicer 80%, od tega na mariborski okrožni inšpektorat 25%, ostali del 55%.

Razvoj poslovanja.

Predpis prispevkov je znašal 23.5 milijona dinarjev napram 19.8 milijona Din v letu 1928. Zavod je pobral vso predpisano vsoto, poleg tega pa je iztirjal še mnogo zaostankov, tako da so se zastanki znižali od 1.4 na 1.1 milijona Din. Lani se je vsota povračila znižala od 1.7 na 1.5, kakor tudi število slučajev od 534 na 424. Število rentnikov je naraslo od 873 na 982. Zavod je lani izplačal na rentah 4.5 milijona Din napram 3.9 milijona Din v letu 1928. Upravni stroški so zelo konstantni, ter so znašali lani 2.1 milijona Din, v primeri s predpisanimi premijami znašajo upravni stroški 8.5% vseh predpisanih prispevkov. Oddelek za neobvezno zavarovanje beleži naraščanje števila zavarovancev, ker akcija za razširjenje pokojninskega zavarovanja zavzema vedno večji obseg. Število zavarovancev je lani naraslo od 283 na 311. Poslovanje v oddelku za višje zavarovanje trajno napreduje, število zavarovancev od leta 1924. stalno pada, narašča pa število rentnikov. Prvih je bilo koncem 1929 436, drugih pa 192.

Imovina zavoda.

Od celokupne bilančne svote je bilo trajno naloženih 135.4 mil. Din napram 105.5 mil. Din v l. 1928. Najbolj je narasla naložba imovine v državnih papirjih. Tako je zavod nakupil lani za 2 milijona nominala 7% investic. posojila, nadalje za pol milijona vojne škode, 0.4 mil. agrarov, najvažnejši pa je bil lani nakup 205.000 dolarjev 8- in 7-odstotnega Bleredovega posojila. Zavod je kupil te papirje po izredno ugodnem tečaju: 8% Bler je bil kupljen po tečaju 74, 7% pa po tečaju 86. V postavki 32.9 (21.2) mil. Din. državnih papirjev so velike rezerve zavoda.

Naložba v nepremičninah je lani narasla od 21.8 na 25.7 mil. Din, deloma radi nakupov zemljišč in nadaljnjih stavbnih stroškov. V meničnih posojilih je padla naložba od 22.1 na 19.7, hipotekarna posojila pa so narasla od 24.3 na 38.2 mil. Din, ravno tako 6% stavbni krediti od 5.4 na 5.7 mil. Din. Hiše nameščencev so izkazane s svoto 2.0 (2.1) mil. Din, posojila banovinom in

oblastem so narasla od 8.7 na 8.9 mil. Din. Doseženo povprečno obrestovanje imovine znaša: pri vrednostnih papirjih 8.5%, pri posojilih 8.4%, pri zamudnih obrestih za nepravčasno plačane prispevke 5% in pri nepremičninah 6.4%. Povprečna dosežena obrestna mera vseh naložb v znesku 173.1 mil. Din je znašala lani 8.08%.

Bilanca.

Bilanca izkazuje dvig vsote od 186.9 na 212.1 mil. Din. Poleg dviga premijske rezerve od 173.5 na 196 milijonov se je med pasivi zvišal lombard od 8 na 11.3 mil. Din. Dohodki od dela za obvezno zavarovanje so znašali 36.7 mil. Din, in znaša gospodarski prebitke za leto 1929, ki se porabi za potrebo kritja za valorizacijo rent, 2.3 mil. Din napram 0.04 mil. Din v letu 1928. Oddelek za neobvezno zavarovanje izkazuje povečanje dohodkov od 1.0 na 1.1 mil. Din in znaša poslovni prihodek za preteklo leto 0.16 mil. Din. Oddelek za višje dajatve izkazuje 0.9 mil. Din dohodkov in se je poslovni prihodek povečal od 864 na 86.233 Din.

Gradbena delavnost.

Letos je zavod kupil za 0.8 mil. Din stavbišče v Ljubljani, kjer bo sezidal veliko palačo in se je prvotni program zelo povečal. Za novi stavbni program pa je že prišlo načelno stavbno dovoljenje. Mestni magistrat v Celju je prepustil zavodu brezplačno zemljišče v svrhu zgraditve stanovanjske hiše. Pogajanja z državnim erarijem glede parcele v Splitu še niso zaključene, zato se doslej predpriprave za zidanje v Splitu niso mogle izvršiti.

Pokrajinski pokojninski sklad.

Dohodki sklada so lani narasli od 8.7 na 10 mil. Din. Istočasno pa se je imovina sklada povečala od 1.6 na 2.6 mil. Din. Pri tem je upoštevati, da znašajo neplačani prispevki 1.2 mil. Din, od česar odpade na predpis meseca decembra 0.84 mil. Din. Ta znesek pa zapade v plačilo šele januarja 1930. Stalež vpokojencev je padel od 7042 do 6876. Od tega je padlo število rudarjev, članov bratovskih skladnic od 4811 na 4528, število nezgodnih rentnikov članov Suzora od 1415 na 1066, naraslo pa je število vpokojencev — pri vatnih uradnikov, članov pokojninskega zavoda od 816 na 888, na novo pa so prišli bivši južni železničarji, katerih vpokojencev je bilo lani 388, leta 1928 pa 0.

London 25.12.25, Madrid 68.10, Newyork 516.96, Pariz 20.27, Praga 15.33, Sofija 3.745, Trst 27.085, Varšava 58.—, Kopenhagen 138.35, Stockholm 138.70, Oslo 138.35, Helsingfors 13.—.

VREDNOSTNI PAPIRI

Današnji trg državnih papirjev je ostal v glavnem neizpremenjen kakor so tudi tečaji ostali na večerajši višini. Do zaključka je prišlo le v kasa vojni škodi ter v dolarstvih papirjih. Bančni papirji so ostali neizpremenjeni brez prometa. Industrijski papirji so v splošnem radi nezanimanja nekoliko slabejši, le Trboveljska se je nekoliko uvrstila. Zivahnejše pa je bilo tržišče drž. papirjev v Belgradu.

Ljubljana. 8% Bler, pos. 96.75 bl. 7% Bler, pos. 85 bl., Celjska 160 den., Ljublj. kred. 120 den., Prastediona 905 den., Kred. zavod 170 den., Vevče 118 den., brez kup., Stavbna 40 den., eššir 105 den., Ruše 270—280.

Zagreb. Pos. mesta Zagreba 62—75. Državni pap.: 7% inv. pos. 87.50 den., agrari 54.25—54.50 den., vojna škoda ar. 430—431, kasa 429.50—430 (430, 429.50), 5. 429—430.50, 6. 430—430.50, 12. 430.50—435, 8% Bler, pos. 96—97, 7% Bler, pos. 84.50—85.75 (84.75), 7% pos. Drž. hip. banke 84.125—84.25 (84.125), Tobačne srečke 30—45.— Bančne delnice: Ravna gora 75 den., Hrvatska 90 den., Katoliška 35—38, Polje 58—59, Kreditna 96—100, Union 190—196, Jugo 78—80.50, Lj. kredit, 120 den., Medjunarodna 60 den., Obrtna 36 den., Prastediona 900 den., Etno 155 den., Srbska 170—182, Zemaljska 145—147.— Industrijske delnice: Nar. sum. 22 den., Guttman 160—170, Slavek 71—73, Slavonija 200 den., Našice 1350 bl., Danica 108—112, Pivara Sar, 145—150, Sečerača Osjek 365—370 (365), Nar. ml. 20 den., Osj. ljev. 175 den., Brod, vap. 110 den., Union 120—130, Vevče 117 brez kup., Isis 38 den., Ragusa 400—405, Oceanica 200 bl., Jadr. plov. 508 den., Trboveljska 437.50—442.50.

Belgrad. Narodna banka zaklj. 8270 (5 kom.), 7% inv. pos. zaklj. 88.50 (46.00), agrari 54 den., vojna škoda 435—437 (750 kom.), 5. 437.50—438 (800), 6. 438.50—440 (6500), 7% Bler, pos. zaklj. 86.625 (2000 dol.), 7% pos. Drž. hip. banke 85.50—86.50.

Dunaj. Podon.-savsko-jadran. 93.75, Wiener Bankverein 18.30, Creditanstalt 51, Escomptegesell. 161, Zivno 98, Alpine 30.15, Trboveljska 54.75, Kranj. ind. 38.10, Leykam 4.95, Rima Murany 87.75.

Les

Povpraševanje je za zaboje za dateljine v velikih količinah (100.000 kom.) raznih dimenzij, nadalje za hrastove boules (ca. 20 m³), za jelove ali smrekove antene (ca. 300 kom.) 8—12 m, premer v vrhu 5—6 cm, spodaj 15—17 cm, za bordonale (ca. 40 komadov) od 10 m naprej, 27/29 cm (70 kom.) od 6 m naprej 24/29 cm. Ponujajo pa se: 2 vag. neparjene in nečamane bukovine 38 in 38 mm, 2—5 m; 2 vag. smrekovih desk 25 in 30 mm, trami najrazličnejših dimenzij, bukovni plohi 12 m³, 2.30 m, 33, 50, 70 in 80 mm, 15 m³, 50 in 60 mm, 30 m³, 33, 50, 70 in 80 mm žamano in nečamano blago.

Žito

Dasiravno so cene v Čikagu skoraj nespremenjene, je vendar tendenca pri nas za koruzo čvrsta, za pšenico pa zelo čvrsta. Potiska pšenica je že dosegla ceno 207.50 in se konvencira za izvoz. Lastniki blaga tudi pričakujejo boljših cen, ker se je stanje setev valed preobilnega dežja baje močno poslabšalo. Od nasprotne strani pa se zatrjuje, da lahko lepo vreme se vse popravi.

V Ljubljani so notacije neizpremenjene. Novi Sad. Pšenica bač. 77 kg 195—197.50, 78 kg 197.50—202.50, gornjebač. 78 kg 200—205, bač. Tisa šel 78 kg 200—205, gornjebač. 78 kg 195—200, sr. 77 kg 175—177.50, 76 kg 170—175. Vse ostalo neizpremenjeno. Promet: 25 vagonov pšenice, 2 vagona ječmena, 59 vagonov koruze, 2 vagona moke, 14 vagonov otrobov. Tendence neizpremenjene.

Budimpešta. Tendence prijazna. Promet živih. Pšenica maj 20.68—20.80, zaklj. 20.80—20.84, jun. 20.65—20.84, zaklj. 20.86—20.89, okt. 19.40—19.74, zaklj. 19.78—19.74, rž jun. 10.70—10.88, zaklj. 10.86—10.88, okt. 12.17—12.32, zaklj. 12.30—12.32, koruza maj 11.35—11.45, zaklj. 11.45—11.48, jul. 11.65—11.75, zaklj. 11.75—11.80, tranzit maj 11.20, zaklj. 11.20—11.25, jul. 11.25, zaklj. 11.25—11.30.

Sport

Naša reprezentanca v Montevideo.

Iz Belgrada javljajo, da bo naša reprezentanca moštvo sodelovalo pri tekmah za svetovno prvenstvo v Montevideo. Tekme za državno prvenstvo bodo ali preložene ali se pa sploh za leto ne bodo vršile. Kajti polokus, da bi nekateri klubi igrali za državno prvenstvo brez igralcev, ki pridejo v poštev za reprezentanco, se ni odnesel. Ne en klub ne dovoli svojim igralcem potovanja v Montevideo radi tekem za državno prvenstvo. Zato bo pa JNZ najbrže odgodila tekme za državno prvenstvo. Sodelovanje v tekmah za svetovno prvenstvo je za prestiž našega sporta menda važnejše. Vprašanje je le, s kakim uspehom bi igrali naši igralci. Le od uspehov je odvisen tudi prestiž. Po poraze menda ni treba tako daleč potovati, zlasti pa ne odgoditi tako važno prireditve, kakor je ravno tekmovalje za državno prvenstvo. To je edina prilika, da se srečajo naši najmočnejši klubi v medsebojni borbi. Radi take, ki nam ne prinese nobenih koristi, pa ne sme nogolet zastati za cela dva meseca in to v času, ko bi morala biti sezona na višku.

Novomeški sport. SK Elan proti SK Ilirija rez. 1 : 7 (0 : 6). Simpatična rezerva Ilirije je takoj v začetku diktrala oster tempo, tako da se domače moštvo tekom celega prvega polčasa ni zmošlo na terenu. Igra, kakršno so nam nudili gostje, je bila lepa in za domače moštvo poučna. Opazili smo lepe kombinacije, dober start na žogo, veliko hitrost in hitro gostov. V domačem moštvi je bila na mestu obramba in krilska vrsta. Vratar je bil sicer precej nesiguren. Tudi branilca sta bila v začetku precej nesigurna, pozneje pa sta se popravila in vrata energično branila. Sredovniku se je poznalo, da je brez treninga in je njegovo mesto v drugem polčasu Bele boljše izpopolnil. Četudi je Jercio dober v obrambi, se vendar zdi, da je njegovo mesto med krilci. Napad domačega moštva je bil popolnoma raztrgan. Vsakdo čaka na žogo in se ne mara potruditi, vsled česar trpi krilska vrsta. Najboljši v napad je desno krilo, ki bo z dobrim treningom postal dobra opora moštva. Treba bo torej domačemu moštvi še precej treninga in skupne igre, predno bo lahko nastopilo proti boljšim moštvom. Igralo se je fair, dobro je sodil g. Kramarič.

Službeno iz LHP-a. Seja uprav. odbora se vrši v četrtak 22. l. m. ob 20 v damskem salonu kavarnе Emona. Naprosajo se vsi odborniki, da isti gotovo prisostvujejo. — Tajnica.

Nogomet v tujini

Korošci pa ne bodo slavni. V zadnjem času opažamo redno pritožbo o surovem igranju koroških nogometnih klubov, kadar ti igrajo na domačih igriščih. Tako je tudi izkusil graški klub Kastner und Oehler, ki je pravkar gosioval v Celovcu napram v koroškem prvenstvu vodčima K. A. C. in Austria. Gradčani so prvi dan dosegli napram K. A. C.-u neodločen rezultat 1:1, dočim so drugi dan s 3:1 podlegli surovi Austriji. Graški gostje so pri obeh tekmah zelo trpeli radi ostre igre Korošcev, ki je mestoma sploh onemogočila igranje.

Presenečenje res ni izostalo. Zadnja nedelja je zopet izpremenila dunajsko prvenstveno sliko. Na vodilnem mestu sta Rapid in Admira, oba imata enako število točk. Nič ne misli, da bo močna Admira remizirala s F. A. C. in s tem izgubila zadnjo točko naskoka pred drugoplasiranim Rapidom, ki sedaj celo radi boljše goal-difference vodi dunajsko prvenstvo. Iznenadila je povsem zmaga Wiener Sportklubu, ki je sicer bolj po sreči odpravil s 3:2 (2:2) W. A. C.-a. S tem je Wiener Sportklub prehitel to pot nesrečnega Wackera, ki je napram Vienni podlegel celo z 1:5! Tako je simpatično moštvo Wackera zopet v nevarnosti nazadovanja, posebno še radi tega, ker je poslednji klub v tabeli Hakoah, zamegel doseči z zmago nad nezanesljivo Austrijo še 2 točki v svojo korist. Da li bo Wacker obstal v prvi ligi, zavisi v precejšnji meri od Hakoah, ki ima odigrati še 4 tekme, a Wacker le 3. Za slednjega je situacija zelo opasna in le, če v treh še preostalih tekmah zmaga, sme upati na članstvo prve lige. Po nedeljskih tekmah izgleda prvenstvena tabela takole: 1. Rapid (18 iger, 26 točk); 2. Admira (18, 26 točk); 3. W. A. C. (20, 25); 4. Vienna (18, 24); 5. Austria (18, 18); 6. F. A. C. (18, 16); 7. Nicholson (18, 16); 8. Wiener Sportklub (18, 15); 9. Wacker (17, 13); 10. Hertha (19, 10); 11. Hakoah (16, 9).

Za nemško državno prvenstvo. Po dolgotrajnih borbah za krajčno in pokrajinsko prvenstvo so otvorili v nedeljo prvaki posameznih nemških pokrajin zadnjo odločilno borbo za naslov nemškega državnega prvaka. Južna Nemčija je poslala 3 kandidate: Eintracht Frankfurt, potem lanskega drž. prvaka Sp. Vgg. Fürth in 1. F. C. Nürnberg. Vseh tekmecev je 16. Igra se po euf-sistemu. Zadnja nedelja je že izločila 8 kandidatov, toda med njimi ni nobeden iz Južne Nemčije, kajti vsi trije so izšli kot zmagovalci. Tako je prvak južne Nemčije Eintracht Frankfurt z 1:0 odpravil zastopnika zapadne Nemčije, V. F. L. Benrathera. Tekma sama pa ni nudila kaj posebnega. — Lepšo zmago je dosegel lamski nemški prvak Sp. Vgg. Fürth, ki je z 1:4 porazil Tennis-Borussia iz Berlina. Igra je potekla v znamenju premoči Sp. Vgg. Fürtha. Tretji zastopnik južne Nemčije, 1. F. C. Nürnberg, pa je s stajno zmago 7:0 nad Sportfreunde Breslau, kandidatom iz južnovzhodne Nemčije, dosegel najboljši rezultat dneva in si s tem za enkrat ustvaril največ šans za prihodnje borbe. Drugi rezultati teh tekem so: sledetle: Prvak Berlina, Hertha, je porazila Beuthen s 3:2 (2:2); zapadnonemški prvak Schalke 04 je odpravil v severni Nemčiji drugoplasirano Arminio Hannover s 6:2 (3:1). Bilo je 28.000 gledalcev. — Dresdner Sportklub je porazil z 8:1 Verein f. Bewegungsspiele Königsberg. — Končno Holstein Kiel—V. f. B. Leipzig 4:3 in Köln Südz—Titania Stettin 4:2.

Sparta (Praga): F. Sp. V. Frankfurt 6 : 1 (3 : 1). Praska Sparta je imela v gosteh zopet enega od boljših zastopnikov južne Nemčije, namreč F. Sp. V. Frankfurt. V Pragi so veliko več pričakovali od Nemcev, ki pa razen hitrosti niso pokazali nič posebnega in so dobro razpoloženi Sparti zasluženo podlegli. — V zadnjem času je opazati, da skuša Sparta pridobiti oni nekdanji sloves in zato redno vsak teden igra z inozemskimi klubi.

Angleški klubi že prihajajo... Letos bo posetilo kontinent več angleških prvorazrednih klubov. Med prvimi je prišel Birmingham, ki je v Rotterdamu nastopil proti tamošnji mestni reprezentanci in zmagal z 2 : 1 (1 : 1).

Celi niso zadovoljni s svojo reprezentanco. V Parizu je češkoslovaški team dosegel z 2 : 3 (2 : 2) zmago nad Francozi. Češkoslovaška je s to tekmo letos odigrala že peto reprezentančno igro in prvič dosegla zmago, ki jo je po bolj pripišati naključju. Francozi so bili enakovredni nasprotnik, kar daje češkoslovaški reprezentanci slabo spričevalo.

10 let Praškega kvarteta (Zikovega)

Nedavno je to odlično in po vsem glasbenem svetu znano drštivo slavilo desettletnico svojega obstoja. Praški (Zikovi) godbeni kvartet zavzema med češkoslovaškimi kvarteti najodličnejše mesto, a je tudi pri nas zaradi svojega visokega umetniškega nivoja splošno cenjen. Desettletnica njegovega obstanka je dala češki in posebno praški javnosti priložnost, da na slavnosten način izrazi praškemu kvartetu svoje velike simpatije in spoštovanje. 11. aprila se je vršil v Pragi jubilejni koncert, kateremu so sledile druge slavnostne prireditve. Ker je Praški kvartet ozko spojen z našim glasbenim življenjem (saj se je njegova zibelka nahajala ravno v naši beli Ljubljani!), pričubujemo nekoliko podatkov p osnovanju in delovanju tega kvarteta kakor tudi o umetnikih, ki ga sestavljajo.

Zikovi (danes Praški) kvartet je bil ustanovljen pred 10 leti v Ljubljani. Iz početka je obstajala ta umetniška skupina iz primestja Riharde Zike, sekundista Karla Sancina, violista Ladislava Černya in čelista Ladislava Zike. Leta 1923 je stopil na mesto Sancina današnji sekundarius Herbert Berger, a 1929 na mesto Ladislava Zike koncertni mojster češke filharmonije, Vaša Černy. Vsi štirje umetniki so mladi ljudje, najstarejši Herbert Berger ni še 40 let star. Rihard Zika spada med najboljše violiniste; o Ladislavu Černyu je znano, da je poleg Hindemitha najboljši violist v Evropi. Kot celina predstavlja danes Praški kvartet osobito umetniško vrednost. Komorna čistota in slogovnost češkega kvarteta se združuje v »Zikovcih« z dramatično nenavadno vervo. Zikovci so vsestranski; izvajajo enako dovršeno klasike, romantike, impresioniste in moderniste. Njihov razvoj je bil naravnost triumfalen, njihov prodiranje nezadržljivo. Leta 1922 so si osvojili Nemčijo a koncerti v Münchenu, Augsburgu, Stuttgartu, Karlsruhe, Nürnbergu in Bambergu. Doseženi uspehi so jim odprli vrata k slavnim festivalom v Donaueschingenu. Leta 1923. so si pridobili Dunaj, 1924 so opozorili nase Berlin in se udeležili festivala v Solmogradu. 1925 je sledila turneja na Dansko, tega leta so zmagali tudi na festivalu v Benetkah, kjer so izvajali Janačka. Sledile so leta 1926. velike umetniške ekspedicije v Španijo, Maroko in na Balearske otoke, leta 1927. koncert v Londonu in turneja po Južni Ameriki, Braziliji, Argentini in Uruguaju. Zikovci so sploh prvo češkoslovaško komorno društvo, ki je nastopilo preko oceana. Leta 1928. so koncertirali Zikovci zopet v Londonu in potem na Nizozemskem. Lani so nastopili v Španiji, Nemčiji in Jugoslaviji. Eden meinikov v njihovem razvoju je bilo sodelovanje pri Beethovnovih slavnostih v Karlsruhe. Leto: januarja meseca so priredili z velikim uspehom koncert v Berlinu, na katerem so med drugimi avtorji izvajali Slavenskoga. Kako ogromen in raznoličen je program Zikovcev, dokazuje njihov repertoar, ki vodi od Bocceriniho, Beethovna, Schuberta, Brahmsa k Borodinu, Rimski-Korsakovu, Ljadovu, Dvoržaku, Smetani, Suku, Novaku, Hindemithu, Stravinskemu, Martinu, Alojzu Habid. V zadnjih letih so uvedli v tujini Axmanna, Jiraka in Mandića. Letos v januarju so spremenili svoj naslov »Zikovega« v »Praški« kvartet.

Jugoslovanski glasbeni svet se pridružuje čestitkam ostalega umetniškega sveta ter želi vrlim »Zikovcem«, da bi v novi desettletnici uspešno napredovali po svoji slavni poti.

Držav. razredna loterija

Poročilo iz kolekture Ant. Golež,

Maribor, Aleksandrova cesta 42. — Zrebanje V. razreda 19. kola enajsti dan, dne 20. maja t. l. Izžrebani so bili sledeči dobilci (za event. tiskovne pogreške se ne odgovarja).

Din 30.000—	št. 22634	73780
Din 20.000—	št. 40567	
Din 10.000—	št. 19714	36022 39294 89650
Din 4.000—	št. 9972	20167 38340 42540
67393 70071 92477		
Din 2.000—	št. 1902 8155 8183 8802 9488	
9370 9809 14477 15592 16469 16605 17964		
18078 18696 19401 20052 20070 20891 21345		
27758 31119 33035 33811 35194 37005 37011		
37095 41004 41125 41354 46543 49478 56126		
63410 63973 64646 66960 69210 71034 71524		
72299 73666 78002 79242 79838 80499 84505		
86129 89251 93521 94590 95847.		

Prihodnje zrebanje 21. maja.

Kontoristinjo

sprejme večje trgovsko podjetje v Ljubljani Prednost imajo kompetentnije, ki so zmogne slovenske in nemške stenografije in stroje-pisja. V lastnoročno pisani ponudbi je navesti zahtevano mesečno plačo in močnogi nastop službe na naslov: DRUSTVO INDUSTRIJCEV IN VELETRGOVCEV V LJUBLJANI — DALMATINOVA ULICA.

Prodaja konkurznega blaga

V soboto dne 24. maja t. l. ob 10 dopoldne se bo vršila v Ljubljani, Cesta v Rožno dolino štev. 5/L, izvršilna prodaja celotne trgovinske zaloge (trikotaja, pletenine, konfekcija, instrumenti galanterija, inventar) iz konkurzne mase BATIČ JOSIPA, trgovca v Ljubljani.

Kupec blago takoj plača in prevzame. Zaloge je sodno cenjena na Din 53.261:50 Konkurnza masa se proda tudi v celoti pod roko.

Vsa pojasnila daje konkurzni upravitelj Dr. Urban Anton, odvetnik v Ljubljani, Prešernova ulica štev. 5/L.

PRISTNA

domača vina, prvovrsten doma prešani jaboličnik, kakor zajamčeno pristno, domačo žgano slivovko, si nabavite po najugodnejši ceni pri

FLORIJANU GAJSEK, v Loki pri Zusnu.

Zahtevajte brezplačno vzorce in cenik!

Ali ste že poravnali naročnino?

Borza

Dne 21. maja.

DENAR

Danes so bili devizni tečaji nekoliko slabšeji. Zaradi nazadovanja tečajev je promet postal manjši in je Narodna banka intervenirala v vseh devizah.

Ljubljana (v oklepajih zaključni tečaj). Amsterdam 2278.50 bl., Berlin 1350.50—1353.50 (1352), Bruselj 790.85 bl., Budimpešta 989.97 bl., Curih 1065.90 bl., London 275.— do 275.80 (275.40), Newyork 56.56, bl., Pariz 222.20 bl., Praga 167.55 do 168.35 (167.95), Trst 297 bl.

Zagreb. Amsterdam 2278.50—2284.50, Berlin 1350.50—1353.50, Bruselj 790.85 bl., Budimpešta 988.37—991.37, Curih 1064.4—1097.4, Dunaj 797.41 do 800.41, London 275.— do 275.80, Newyork 56.46 do 56.66, Pariz 221.20—223.20, Praga 167.55 do 168.35, Trst 295.948—297.48.

Skupni promet brez kompenzacij je znašal 5.29 milij. Din.

Belgrad. Berlin 1350.50—1353.50, Budimpešta 988.37—991.37, Curih 1064.4—1097.4, Dunaj 797.41—800.41, London 275.— do 275.80, Newyork 56.46—56.66, Pariz 221.20—223.20, Praga 167.55—168.35, Milan 296.90—298.90.

Curih. Belgrad 9.125, Amsterdam 207.90, Ate-ne 6.70, Berlin 129.35, Bruselj 72.90, Budimpešta 90.325, Bukarest 3.07, Carigrad 2.45, Dunaj 72.90,

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1:50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 Din. Oglas nad deset vrstic se računa po višje. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službodobne

Hotelskega slugo
veščega nemščine, išče Hotel Štrukelj.

Zobotehnik
dobro izobražen, samostojen, se išče. Nastop s 1. junijem. — Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Zobotehnik« št. 5782.

Vrtnarskega vajenca
sprejme takoj Marija Ogrin, vrtnarstvo, Ljubljana, Gruberjevo nabrežje št. 8.

18 letni mladenič
pošten, se sprejme s 1. junijem v trgovini A. Mihavec, Planina p. Rakeku.

Perfektna kuharica
se sprejme poleg hišne pri majhni družini, proti dobri plači, v centru mesta. Reflektira se le na dolgotrajna in dobra spravevala. Naslov pove uprava »Slov.« št. 5896.

Deklica
zdrava in krepka, v starosti 15—17 let, ki ima veselje do kuhe in pospravljanja, dobi dobro službo pri dvočlanski družini. Ponudbe poslati na upravo »Slov.« pod šifro: »Prikupljiva 5901.«

Večje pletilno podjetje
na Gorenjskem sprejme takoj

več pletilk in izučeni šivilj
Naslov pove uprava »Slov.« pod št. 5679.

Vnajem

Vogelini lokal
trgovsko-pisarniški — se odda na Miklošičevi cesti. Poizve se v pisarni advokata dr. Frana, Mišiča, kličičeva cesta 4.

Stanovanja

Stanovanje
2 sob, kuhinje z vsemi pritliklinami, takoj oddam oziroma za 1. junij. — Naslov se izve v upravi »Slov.« pod št. 5918.

Prodaja vina

Prodaja vina
Naravna prvovrstna vina v manjših in večjih količinah prodaja Ravnateljstvo nadbiskupskih dobav — Zagreb, Vlaske ulica 75.

J. Maček

Ljubljana, Aleksandrova c. 12
v oblekah in površnikih najcenejši.

Lepa prazna soba

v polnadstropju, z dvema oknom, parketirana ter z elektr. razsvetljavo, se odda solidni osebi ali zastopništvu takoj ali 1. junija. Naslov in cena v upravi pod št. 5881.

Kupimo

Krhliko in belo jelšo
za smodnik za smodnišnico Kamnik, večjo množino, kupi Trobešek v Kamniku.

Vsakovrstno

zlato kupuje
po najvišjih cenah
ČERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Prodamo

Lipove plohe
ter stiskalnice za most prodam. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 5930.

Harmonij

dobro ohranjen, s 5 okt. in z lepim glasom, se prodaja po nizki ceni. — Naslov se izve v upravi »Slov.« pod št. 5908.

Proda se ugodno

vse v najboljšem stanju: 1. sivalni stroj (mali Singer), 2. pletilni stroj (Ideal 8/50), 3. slamoreznica (brez verige). Poizve se Karlovska cesta 8, pritičje, Ljubljana.

Dve odprti kočiji

in en landauer naprodaj. Istotam se odda kočnja na ljubljanskem polju. — Naslov v upravi pod št. 5923.

Proda se:

2 postelji, omara za obleko, omara s predali, steklena omara — zelo poceni. Vprašati v trgovini »Pri samcu«, Sv. Petra cesta.

Otroški voziček

lep, dobro ohranjen, se prodaja. Dalmatinova ulica št. 15, II. nadst.

Proda se dinamo

znamke Siemens - Schuckert na enaki tok, trajna zmoglost 3.2 KW, 1400 obratov v minuti, napetost 230 voltov, potrebna obratna zmoglost 5.5 PS. Poizve se v tovarni testenin Pekatele, Glince pri Ljubljani.

Posteljnjake

belo emajlirane, z mrežami, prodaja po izredno nizki ceni trdka Fr. Stupica, železnica, Ljubljana, Gosposvetska c. 1.

Puhasto perje

kilogram po 38 Din razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. — Potem čisto belo gosje kg po 130 Din in čisti puh kg po 250 D. L. Brozović, Zagreb, Ilica 82. Kemič. čistilnica perja.

Najboljšo koso

za 20 Din dobiš samo pri trdki Fr. Stupica, železnica, Ljubljana, Gosposvetska c. 1.

Pouk

Šoferska šola
I. oblast. konc., Čamerik, Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugoavto). — Tel. 2236. Pouk in praktične vožnje.

Pozor, dame!

Ob času velesojma pridem v Ljubljano in dajem pouk v pravilni masazi in negovanju obraza. Interesentke naj se pismo prikladi do 28. t. m. Pridem event. tudi na dom. Znamko za odgovor je priložiti. Pisma je nasloviti na upravništvo »Slov.« pod »Higijenično negovanje obraza« št. 5897.

Slaščičarna NOVOTNY

nudi botram in botrčkom raznovrstno birmansko blago po zmernih, nizkih cenah. GOSPOSVETSKA CESTA 2, (nasproti FIGOVCA)

Dvokolesa

teža od 7 kg naprej

najlažjega in najmodernejšega tipa najboljših svetovnih tovarn. Otroški vozički od najpreprostejšega modela. Izdelujejo se tudi po okusu naročnika. Sivalni stroji, motorji pneumatika, posamezni deli. Velika izbira, najnižji cene. Prodaja na obroke. Ceniki franco. »TRIBUNA« F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov, LJUBLJANA, Karlovska c. št. 4.

Oblastv. koncesijonirana

šoferska šola
I. Gabersčik.

bivši komisar za šoferske izpite, Ljubljana, Bleiweisova cesta št. 52.

Krojači, šivilje in nešivilje!

Krojno učilišče, Ljubljana, Stari trg 1, priredi za čas velesojma v Ljubljani specialni prikrejvalni tečaj moškega krojenja, uniform (važno za vojne obveznike), damskega krojenja, modeliranja, krojenje perila in otroških oblek. — Ker je polovična vožnja, poslužite se ugodne prilike, da si ogledate velesojem in obenem udeležite tečaja. Honorar je znatno nižji. Brezplačna razstava krojev.

Zasluzek

Pozor!
Postranski zaslužek ima lahko vsaka agilna in znana oseba z razpečevanjem našega blaga za obleke in perilo privatnim strankam in znanjem z dobro provizijo. Zahtevajte vzorec! Ponudbe pod »Tekstila industrija« št. 5924 na upravo.

Posrestva

Stavbena parcela
naprodaj v bližini nove šišenske cerkve v izmeri 1000 kvadratnih metrov. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 5849.

Hiša

restavracija, trgovina in mesarija, marof, lepo obsejano polje, ob glavni cesti, avtobus postaja, na prodaj. Cena nizka, plačilo po dogovoru. Vpraša in piše se na »Restavracija« Zavodna št. 26, pošta Celje.

Stavbne parcele

10 minut od post. Domžale, v lepi legi, prodam po ugodni ceni. Škrabar, Domžale.

Posestvo

arondirano, velika gospodarska poslopja tik glavne ceste in kolodvora — prodaja Dolinar, Svetje, Medvode.

Hišo ali vilo

v Ljubljani ali na periferiji kupim. Naslov pove uprava »Slov.« št. 5891.

Razno

Na dobro hrano
se sprejmejo štiri osebe. Naslov se izve v upravi »Slov.« pod št. 5929.

Najboljše vino

se toči pri »Komidarju« v Vodmatu.

Ravno pod nosom

sežigajo mnogi denar, pokaljujejo in se jeze čez slabo zdravje, napravljajo denar in se jeze čez slabe čase... — Nikoprost stane enkrat za vselej s poštnino vred samo 76 Din, pa boste postali takoj nekadilec! Če ne verjame, se pridite preizkušiti! Kdor naroči 5 steklenic, plača samo 280 Din. Josip Lindič, Ljubljana, Komenskega 17/b.

BIRMANCE

SLIKA
foto Meyer, Maribor, Gosposka ulica 39, lepo in ceno.

Kašo

ješprenj, ajdovo moko vedno sveže oddaja na debelo veletrgovina
A. VOLK, LJUBLJANA
Resljeva cesta 24.

Tesan les

popolnoma suh, za takojšnji uporabo pri stavbah, ima stalno v zalogi »Ilirija«, družba z o. z., Dunajska cesta 46, telefon 28—20.

Čitajte in širite

»Slovenc«!

Da uničite

molje, muhe, stenice, komarje, in ostali mrčes ter njihova jajca uporabljajte

Fly-Tox

(Flaj-Tox)

Siguren učinek! Prijeten duh! Ne maže obleke in ne perila!

Dobiva se povsod

Zahtevajte izvirni višnjevi zavoj s francoskim napisom

Zastopstvo za Slovenijo

Dr. A. KANSKY

kemična tovarna Ljubljana

Krekov trg 7

Trgovski lokal

večji, v Mariboru v sredini mesta se odda v najem. Pojasnila: ALBERT VICEL, MARIBOR, Gosposka 5

Dražbeni oklic

Uprava konk. mase Josip Doltar, Črnomelj, bo prodala 25. maja t. l. buk. drv 1101 pr. m. ležeča na parceli št. 2701/11 k. o. Čeplje za izključno ceno 11.010 Din, ter na parceli št. 4790/14 k. o. Maverlen buk. drv 446 pr. m. za izključno ceno 6690 Din. Dalje se odda v posek od 15 cm naprej buk. gozd (del parc. št. 4790/15 k. o. Maverlen) za izključno ceno 3000 Din.

Pričetek dražbe ob 15 pri »Logarski hiši« na Miklarjih. Kavciji 10%, ostali pogoji se razglasijo pred dražbo. Za dražitelja cena obvezna, uprava konk. mase si pridrži 8dnevni pomislek.

Pod istimi pogoji bo prodano 26. maja t. l. ob 9 na skladiščih prezadolženca v Črnomlju cca. 2500 kom. buk. prago 2-6 m 14 x 24 za izključno ceno 30 Din po kom. ter cca. 300 hrast. prago raznih dimenzij in manjše partije raznega lesa najvišjemu ponudniku. Črnomelj, dne 20. maja 1930.

Martin Bitenc, upravnik konk. mase.

Zahvala

Za premnoške dokaze iskrenega sočutja, katero nam je bilo osebno ter pismeno izraženo ob smrti moje nadvse ljubljene soproge, mamice, hčerke in sestre, gospe

MERICE VESEL-ove

soproge trgovca

se tem potom najiskrenejše zahvaljujemo. — Posebej se zahvaljujemo babici gospej Skalarjevi, gg. dr. Pintarju, dr. Krajcu in dr. Volavsku ter za dušno tolažbo g. prof. dr. Jakobu Kotniku. Zahvala tudi sestram v Leonišču in sestram iz Vincencijeve družbe za ljubeznivo postrežbo. — Končno se zahvaljujemo vsem darovalcem vencev in šopkov, in vsem, ki so jo spremili v tako častnem številu na njeni zadnji poti. Sv. maša zadušnica se bo darovala v petek 23. maja ob 7 zjutraj v franč. cerkvi. Ljubljana, dne 21. maja 1930.

Zalujoči soprogo s hčerko in rodbina Škulj.

Maurice Constantin Weyer:

Človek se sklanja čez svojo preteklost...

Kako malo časa je vendar potrebovala Le Flochova družina, da je izpremenila čedno Durandovo hišico v tak svinjak! Pet mesecev in pol. Otroci so s svojimi umazanimi rokami opicali stene — na oknih in povsod je bilo videti odtise njih prstov. Miza je izgledala kakor zemljevid neznanega sveta. Po tleh je bilo toliko nesnage, da nisi znal kam stopiti. A najhujši pa je bil smrad. Da bi se česa podobnega domislil, sem se moral spominjati že na miroljubne Indijance iz rodu Chippewaya — in ti so edini zares umazani domorodci — ter na Eskime. Morda bi se dalo primerjati kar tega tiče tudi kolibe islandskih ribičev ob winnipeškem jezeru. A ne! Tam ni tako hudo! Francija se je mogla zahvaliti svojim Bretoncem za nov rekord. Treba je bilo resničnega junaštva, le za kratek čas hlinitu napram prisrčni gostoljubnosti Marije Janniks apetit. Z najvišjim samozatajevanjem sem požrl nekaj žlic prežganke, pokusil nekaj tega in nekaj onega... A rajši molčim o tem, kako sem se davil in mučil s tem... Prav rad sem pripravljen izbrisati iz svojega življenja junaštvo, ki sem ga moral zbrati, da pobožam otročaje. Vsakemu sem moral dati roko... in nepopisno doživeti je bil sveži zrak potem, ko sem stopil na prosto!

Prešel sem živino. Nobena glava ni manjkala. Marija Jannik mi je kazala teleta, ki so čez zimo zagledala luč sveta. Napravila je natančen obračun o Paul Durandovi perutnini, pri čemer sem seveda izvedel, da so trije kopuni poginili. Pokazala mi je mrtve živalice — in še enkrat sem moral tiščati svoj nos. Da bi pa ne bilo preobčutne škode, so bile na

drugi strani spet koklje, ki so valile.

Hvala Bogu! Bretonska poštenost je postavila tu drug rekord!

Na poti k svoji kolibi sem srečal svojega konja, ki se je pasel. Ogromne luže naokoli, v katerih sta se modro in zeleno zrcalila nebo in pokrajina, so bile poživiljene od tui-tui-tuija prib. Na svojih drobnih nožicah so se v gruclah sprehajale... Prav nič niso bile plašne, nasprotno racam, ki so bežale, čim sem se pojavil ob vrhah. Požvižgal sem svojemu poniju. Zašpilil je ušesa. Po drugem žvižgu, ki se mu je moral dozdevati nekako znan, je skočil v grozo prib v lužo ter skakal k meni. Povolal mi je roko, preden se je pustil pobožati. Potem pa, ko sem ga požgečkal za ušesi, je šinil s sladostirastjem z gobcem pod mojo pazduho...

Nisem imel vtisa, da koprniti bogzna kako po preriji, po preriji, ki je bila mrtva... Zredil se je, močno se je bil zredil. Sklenil sem, da mu usločim trebuh. ... Človek si ne more predstavljati, kako prijeten zna postati naslanjač, kadar se vrneš domu. Zdelo se mi je skoraj tako, kakor da me je kot živo bitje prepoznal. Sedel sem za hip in premislil svojo nalogo, da obvestim Madge... Kakor koli sem se pripravljal, noben način se mi ni videl kaj spreten. Pogum mi je upal in nehoti sem vzel knjigo v roko. Čitati! Tudi to je užitek po dolgih mesecih tavanja v puščavi!

Čitanje je nekako odrinilo od mene poglavitno kar sem imel storiti: sporočiti Madgi, da ji je zarodene umrl. Da bi se v ta namen zbral, sem se tasi odrekel celo veselo misli na Hanno. Kako sem ji že bil blizu! Glej, misel nanjo je vedno prodrla, kadar sem tudi najmanj namerjal... Danes je sobota. Jutri popoldne pojdem tja... Ali ji bo ugajalo živeti v tej kolibici? ... Odločno je bila premajhna zdaj ta hišica, z malo kuhinjo in izbo, ki mi je služila hkrati za spalnico in delavnico. Izbo izpremenim v kuhinjo...

Zraven pa bo treba zgraditi drugo hišico, v dve nadstropji... Spodaj velika soba z usnjatimi stoli in z gugalnim stolom — vedel sem, da najrajši sedi v takem stolu — in miza... Seve bo treba povečati tudi knjižnico. Naročim si nekaj knjig iz Francije. Tudi iz angleškega slovstva kaj — saj je toliko dragocenih stvari... mnogo več, kot se nam Francozom sanja... Da, pa še nekaj — ne pozabiti na klavir. Gotovo si želi klavirja, čeprav ne zna igrati nanj... Zaradi mene tudi gramofon... E, njen okus bi se pač moral nekoliko izpremeniti!... Zgoraj bi pa bila najina spalnica ter toaletni prostor. Na kmetih je taka stvar razkošje, dočim ne najdeš niti v malih severno-ameriških in kanadskih mestecih hiše, kjer bi ne bilo kopalnice. Pa kaj še? ... O da, ličen voziček z lahkim bogato obzdanimi konjički!... Spomnil sem se na svoja dva rjavca, ki sta si bila zelo podobna, katerih vsak je imel tri bele nogavice... »Balzanes trois, cheval de roi«... in videl sem že naju, oba plavalasa, resno prižeta drug ob drugem, na vozu... Pozneje pa, mnogo pozneje, ko bova imela srebrne lase, še vedno prav tako skupaj... Še od daleč mi ni prišlo na um, da sem prišel hvalabogu v prav isti smešni položaj, ki se mi je zdel pri ubgem Paulu z njegovo Madge jako komičen.

... In Madge? Kaj naj storim? Ali bo izbruhnila v jok ter se vrgla brezmočna svoji sestri okrog vratu? Ali bo bežala nemo in nespravljivo v samoto? Ali me bo preganjala s svojim sovraštvom, ker sem v Pauli zbudil veselje do tega nesrečnega potovanja? ... Tem hujše!... Videla me bo, da prihajam sam in z globoko resnim obrazom — pa bo hipoma vse ugenila... Pogumno sem ponavljal sam pri sebi običajne besede: »Ubogo dete! Neizmerna je vaša bol. A v vaših lelih lahko začne človek drugo življenje, zatoj imajo pogum!« Tolažil jo bom... Vedel sem, če predobro, da bo odklanjala vsako tolažilno besedo. A čas jo bo izlečil... Bogzna, če bo nosila žalno obličje?...